

EN BUDGET FÖR FRAMTIDENS SKÅNE

Centerpartiets förslag till
Region Skånes verksamhetsplan och budget 2025
med plan för 2026 – 2027

Centerpartiet

SKÅNE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
INLEDNING	3
Förord	3
Centerpartiets prioriteringar	4
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	5
Fortsatt utveckling av den nära vården	5
Primärvård	5
Utveckling av samtliga skånska sjukhus	5
Vårdens omställning	6
Öka tillgängligheten till skånsk sjukvård	6
Cancervård	6
Palliativ vård	6
Tandvård	6
Antibiotika.....	6
Gemensamma väntlistor	6
Vårdval	7
Hälsöfrämjande insatser	7
Missbruk	7
Förlossningsvård	7
Jämställd vård	7
Digitalisering	8
Fokus på stärkt psykisk hälsa	8
Tillgång till psykiatrisk vård i hela Skåne	8
Stärk de ungas psykiska hälsa	7
Mål och riktade uppdrag	8
KOLLEKTIVTRAFIK	11
Fungerande kollektivtrafik i hela Skåne.....	11
Trygg kollektivtrafik i hela Skåne	11
Servicersor	12
Mål och riktade uppdrag	12
REGIONAL UTVECKLING	12
Hela Skåne ska utvecklas	13
Ett blomstrande företagande	13
Infrastruktur.....	13
Totalförsvaret	14
För klimatets bästa	14
Mål och riktade uppdrag	14
KULTURVERKSAMHET	14
Mål och riktade uppdrag	15
VERKSAMHETSSTÖD	15
Region Skånes miljöprogram	16
Interna miljöarbetet för klimatets bästa	17
Energiförsörjning	17
Hållbart byggande.....	17
Korrekta upphandlingar.....	17
Jämställd Skåne.....	17
Mål och riktade uppdrag	17
ATTRAKTIV ARBETSGIVARE	17
Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning.....	18
Rätt använd kompetens.....	18
Mål och riktade uppdrag	18
EKONOMI	19

Finansiella mål	20
Ekonomiska förutsättningar för planperioden	21
Ekonomiskt utgångsläge	21
Intäktsutveckling.....	22
Kostnadsutveckling	22
Övriga beräkningsförutsättningar	23
Resultatbudget	23
Finansiering.....	23
Investeringar	23

REGIONFULLMÄKTIGES BESLUT	27
--	-----------

BILAGOR	29
----------------------	-----------

1. Resultatbudget.....	29
2. Kassaflödesbudget	30
3. Balansbudget	31
4a. Regionbidrag till nämnder/styrelser	32
4b. Regionbidrag.....	33
5a. Investeringsbudget	34
5b. Strategiska investeringar	35

INLEDNING

Förord

Vår region har fått möta tuffa utmaningar de senaste åren, både i vården och i övrig verksamhet. Inte minst ekonomin har varit en stor utmaning. För Centerpartiet är bilden fortsatt tydlig, vi behöver ha en budget som tar ansvar för såväl skåningens behov som plånbok, en budget för framtidens Skåne. Efter mer än ett år av negativa ekonomiska prognoser ser vi nu vad som kan hoppas vara ljuset i tunneln. Inflationen är i princip tillbaka i ett normalläge samtidigt som de ekonomiska prognoserna tyder på en ljusare framtid.

Centerpartiets bild om en budget för framtidens Skåne tar avstamp i det som är viktigast för Centerpartiet, alla i Skåne ska ha en god och nära vård, en tillförlitlig och välplanerad kollektivtrafik samt en trygg och utvecklande vardag. Detta gäller från Osby i norr till Trelleborg i syd, från Bromölla i öst till Höganäs i väst.

Skåne är unikt, från våra blommande rapsfält och långa stränder till våra pulserande städer och ett rikt kulturliv. Här finns ett unikt gränsregionalt samarbete i form av Öresundsregionen, en blomstrande besöksnäring, spännande företag, ett avancerat jordbruk och en levande landsbygd. För Centerpartiet är det en självklarhet att värna och utveckla allt detta.

Idag är Skåne en nyskapande och framtidsinriktad region som går i bräschen för mycket såväl i näringslivet som i det offentliga. Skånes utveckling på dessa områden måste fortsätta.

Klimathotet är fortsatt vår tids kanske största utmaning. Vi måste göra allt vi kan för att alla ska kunna leva klimatvänligt, bland annat öka produktionen av närodlat mat. Region Skåne kommer att behöva ett starkt klimatpolitiskt ledarskap så att Skåne blir klimatneutralt till år 2030.

De senaste åren har tyvärr inte varit lätta, varken för skåningen eller regionen, den höga inflationen, skenande gängkriminaliteten, en ökad psykiska ohälsa och det minst sagt oroliga världsläget är bara några av de yttre faktorer som påverkat oss alla. Det ställer även Region Skåne inför nya utmaningar, så som en ökad välfärdsbrottslighet som måste förhindras och motarbetas med full kraft.

Samtidigt kvarstår många av regionens tidigare utmaningar, vi behöver korta vårdköerna, utveckla och göra vår kollektivtrafik mer tillgänglig på landsbygden, stoppa nedläggningar av våra vårdcentraler samt förbättra vår infrastruktur. Centerpartiet satsar därför stort på både kollektivtrafiken och primärvården i denna budget.

Den nya vårdformen Nära vård har varit de styrande partiernas huvudfråga under andra halvåret av 2024. Centerpartiet delar helt och hållet den problembild som målats upp. De skånska akutmottagningarna är överbelastade och primärvården behöver stärkas. Vi ställer oss dock högst tveksamma till det förslag som lagts fram kring Nära vård. Vägen framåt är enligt Centerpartiet att stärka och utveckla den skånska primärvården i hela regionen, inte att centralisera den. Centerpartiet hör också de kritiska rösterna från stora delar av Region Skånes personal och delar deras oro.

Förslaget om vårdformen Nära vård innehåller också stora otydligheter som inte hunnit förtydligas i och med den smala tidsramen. För oss är det tydligt, när en av de största förändringarna i den skånska vården sedan Region Skåne bildades ska genomföras bör alla frågetecken vara utredda innan start. Allt detta sammantaget resulterar i att Centerpartiet inte kommer att föreslå finansiering för projektet i denna budget.

Det är en självklarhet att du ska kunna bo, leva och verka i hela Skåne. Centerpartiet är övertygade om att sjukvården behöver finnas nära dig och att alla ska kunna förvänta sig en bra och jämställd vård. Som patient ska du få den vård du behöver, som resenär ska du mötas av en trygg och god kollektivtrafik och som personal ska du trivas med en bra arbetsmiljö och goda möjligheter till att utvecklas.

Med jordnära visioner skapar Centerpartiet en grön och trygg vardag där vi ger kraft åt varje skåning.

Det här är Centerpartiets budgetförslag 2025 med plan för 2026-2027.

Birte Sandberg (C)
Gruppledare

Charlotte Bossen (C)
Gruppledare

Centerpartiets prioriteringar

Hälsa- och sjukvård

- ✿ **Stärk den skånska primärvården**
Den skånska primärvården behöver stärkas, därför satsar vi 218 miljoner på primärvården i stort. Varje skåning ska ha tillgång till en god och nära vård, därmed ska varje skåning ha möjlighet till en fast läkarkontakt senast 2026. Genom att stärka och utveckla primärvården minskar även trycket på sjukhusen som då kan fokusera på de mer avancerade uppdragen. Primärvården behöver även ta ett större ansvar som en första linje för psykisk ohälsa. All sjukvårdspersonal ska erbjudas utbildning kring förtryck, hedersrelaterat våld, diskriminering samt HBTQIA+-kompetens.
- ✿ **Jämställd vård**
Vi satsar 50 miljoner för att stärka förlossningsvården i Skåne. Ingen kvinna ska behöva känna en osäkerhet kring sin förlossning. Vi satsar 10 miljoner på borttagning av ålderstaket för mammografi.
- ✿ **Stärkt psykisk hälsa i hela Skåne**
Varje skåning ska mötas av en god vård som hjälper där det behövs oavsett dag i veckan, därför satsar vi 200 miljoner på psykiatri i stort. Det är av yttersta vikt att akutpsykiatri är tillgänglig i hela regionen. Vi vill införa det fria vårdvalet även inom psykiatri och erbjuda digitala vårdbesök där det är möjligt. Fler psykologer behöver anställas inom primärvårdens första linje för psykisk ohälsa och primärvårdens suicidpreventiva uppdrag måste utökas. Skåneveckan för psykisk ohälsa har visat sig vara ett framgångsrikt projekt som stärker arbetet i hela regionen, därav görs en riktad satsning till Skåneveckan på 1 miljon.

Kollektivtrafik

- ✿ **Kollektivtrafik på landsbygden**
En pålitlig och bra kollektivtrafik med pendlarvänliga avgångstider behövs i hela Skåne, därför satsar vi 250 miljoner på en utbyggnad av kollektivtrafiken på landsbygden. Kollektivtrafiksvanan är avgörande för att klara miljö- och klimatutmaningen så att Skåne blir klimatneutralt 2030. De flexibla nattstoppen ska fortsatt utvecklas och succesivt breddas på de linjer där det är möjligt.
- ✿ **Kortbetalningsmöjlighet på regionbussar**
Att så många som möjligt ska få ta del av det utbudet som kollektivtrafiken erbjuder är en självklarhet, därför satsar vi 25 miljoner att återinföra kortbetalningsmöjlighet på regionbussar. Oavsett digital kunskap ska det finnas ett tryggt och säkert sätt att använda kollektivtrafiken på i hela regionen.

Regional utveckling

- ✿ **Klimatneutralt Skåne 2030**
Arbetet mot en klimatneutralt Skåne 2030 måste intensifieras, därför satsar vi 5 miljoner på detta. Region Skåne behöver verka för en ökad tillgång till förnybar energi. Laddinfrastrukturen behöver byggas ut för att förenkla för fossilfritt drivmedel. Framförallt så krävs ett starkare klimatpolitiskt ledarskap för att vi ska nå klimatmålen.
- ✿ **Beredskapsatsning på sjukhuskök**
Stora delar av Skåne saknar närheten till sjukhuskök, vilket är sårbart vid en krissituation. Vi satsar 10 miljoner till sjukhusköket i Ystad.
- ✿ **Sommarjobb i regionens verksamheter**
Införandet av sommarjobb i Region Skåne har varit ett lyckat koncept, därför satsar vi 6 miljoner extra på sommarjobben. En fot in på arbetsmarknaden och ett tidigt gott intryck av vår offentliga verksamhet gynnar alla parter. Det är en självklarhet att sommarjobben därav fortsatt finansieras fullt ut.

Kultur

- ✿ **Stärk den skånska kulturen**
Med ett tillgängligt och inkluderande kulturliv skapas möjligheter till nya perspektiv, därför satsar vi 5 miljoner på att stärka den skånska kulturen. Det ligger en stor vikt i att främja toleransen gentemot våra medmänniskor och förståelse för historia och traditioner. Kultur ger kraft åt varje människa.

Attraktiv arbetsgivare

- ✿ **Utveckling av kompetensförsörjning**
Flera yrkesroller inom Region Skåne står inför stora kompetensförsörjningsutmaningar. Därför satsar vi 2,5 miljon på att förbättra arbetet med insatser för särskilda kompetensråden.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Vården i Skåne skall vara nära, jämlik och jämställd och ambitionen ska vara en bättre hälsa för alla. Vården ska vara personcentrerad och utgå från varje skånings unika förutsättningar. Du som skåning ska alltid kunna förvänta dig en vård i världsklass, oavsett var i Skåne du bor. Valfrihet är den rätta vägen till en vård med kortare köer, snabbare hjälp och ökad trygghet för alla. Som patient är det viktigt att möjligheten att välja den vårdcentral som passar en bäst och där man känner sig mest trygg finns. Vi behöver satsa klokt och på mer förebyggande och rehabiliterade insatser. Att göra smarta och sakliga val är vägen framåt för att komma tillrätta med de onödiga väntetiderna. Den digitala vården behöver få ta mer plats. Digital vård ska erbjudas först och fysisk vård när det behövs.

Fortsatt utveckling av den nära vården

Den nära vården ska vara utgångspunkten i hela Skåne. Den nära vården är kärnan i framtidens hälsosystem och är en central del för att klara utmaningarna inom hälso- och sjukvården. För oss är det viktigt att vården kommer närmare patienten och brukare. Närmare, och inte längre bort för många, som en klok medarbetare i Region Skåne kommenterade på regionens intranät. Den närmsta vården är egenvården, samt det stöd som kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta. Att välja SKRs omställning till god och nära vård och där samverkan mellan kommunerna och region gör skillnad.

Primärvård

De ekonomiska medlen måste fortsätta att stärkas till primärvården under hela planperioden – med det långsiktiga målet om att primärvårdens andel av hälso- och sjukvårdsbudgeten ska närma sig 25 procent.

En välfungerande primärvård är grundläggande för att vården som helhet ska hålla en hög kvalitet och finnas tillgänglig i hela Skåne. Primärvården ska vara tillgänglig både dagtid och kvällstid samt helger. Där fyller de nuvarande kvälls- och helgmottagningarna en viktig funktion, som säkerställer ett decentraliserat utbud av primärvården i hela Skåne. Dessa mottagningar behöver stärkas och utvecklas och ska finnas under vårdvalet. Det är patienternas första steg in i vårdkedjan och ska vara patienternas fasta punkt. En viktig del i detta är att patienterna ska erbjudas en fast vårdkontakt på sin listade vårdcentral. Fast vårdkontakt är ett sätt att hålla ihop vårdkedjan och garantera att patienten står i fokus. Därutöver behöver primärvården få ett tydligare sjukdomsförebyggande och rehabiliterande uppdrag.

Utvecklingen av den mobila vården är vägen framåt mot en tillgänglig vård i hemmet för patienter och där patienter tillsammans med anhöriga erbjuds en tydlig planering. Här ser vi att de mobila vårdteamen är extra viktiga för primärvårdens äldre och allra mest sköra patienter. Därför ska de mobila vårdteamen, där primärvården är navet i samverkan med övriga vårdgivare värnas och utvecklas.

För att ge unga skåningar mellan 16-23 år den bästa vården när det kommer till exempelvis relationer, personliga problem eller frågor kring fysisk och psykisk hälsa behöver ungdomsmottagningarna förstärkas och tilläggsuppdraget på vårdcentralerna Unga vuxna behöver bevaras och utvecklas. Gratis utdelning av kondomer behöver återinföras i verksamheter utanför ungdomsmottagningar.

Primärvården behöver säkra tillgången till besök och kontakter med läkare på vårdboende och i hemsjukvården och uppdraget äldremottagning måste finnas kvar.

Familjecentraler spelar en viktig roll för blivande föräldrar och familjer. Familjecentraler är en hälsofrämjande och förebyggande arena där arbetet med att sprida kunskap och vara ett stöd till viktiga vuxna kring barnet är centralt. Därför vill vi se fler familjecentraler i hela Skåne, där primärvård, BVC, mödrhälsövård och kommun samarbetar kring barnet och stödjer föräldrarna.

För att säkerställa att HBTQI+-personer får en trygg vård bör samtliga offentliga vårdcentraler i regionen HBTQI+-certifieras. Det behövs en kunskapshöjning hos primärvården om effektiva sätt att förebygga, upptäcka och motverka hedersförtryck och våld i hemmet, därför vill vi erbjuda all vårdpersonal utbildning inom dessa områden.

Vi satsar 218 miljoner extra på Primärvården.

Utveckling av samtliga skånska sjukhus

Arbete med en decentraliserad sjukhusvård måste fortsätta – här behövs alla sjukhus, inte minst de mindre. För att ge alla skåningarna en vård som är nära och tillgänglig behövs samtliga tio skånska sjukhus som är verksam idag värnas, dessa fyller en viktig roll i omställningen av skånsk hälso- och sjukvård. Akutmottagningarna behöver finnas tillgängligt i hela Skåne. Dessutom kan alla sjukhus genom specialiseringen bygga en stolthet i sin profession. Det är viktigt att satsningen på universitetssjukvård, specialistsjukvård och forskning fortsätter. Skåne har en unik möjlighet att utöka sina högspecialiserade uppdrag där sjukhusen levererar på toppen av sin nivå.

Sjukhusen måste få ett tydligare rehabiliterande uppdrag, där rehabilitering i den mån det går startar redan i slutenvården. Det ska finnas rehabiliteringspersonal på alla avdelningar och akutmottagningar.

Möjligheten för fler att få samtalsstöd inom vården av kurator eller via sjukhuskyrkan eller andra trossamfund behöver stärkas.

Vårdens omställning

Ska vi klara de stora utmaningarna som hälso- och sjukvården nu står inför är det av yttersta vikt att vi prioriterar rätt och där vi gör smarta val och håller fokus på en god och nära vård.

Nära vård i hela Skåne ställer krav på en omställning av både arbetssätt och resursanvändning. Region Skåne måste våga prova nya arbetssätt, som bland annat Kloka kliniska val, för att klara vårdens omställning och det paradigmskifte som är nödvändig.

Vård i hemmet har många fördelar och är en viktig del i Framtidens hälsosystem, här behöver Region Skåne ligga i framkant. Regionen måste satsa mer på egenmonitorering och hospital at home och särskilt boende, SÄBO, behöver utvecklas och stärkas. Samtidigt måste läkarnärvaron i hemsjukvården förstärkas och här är det viktigt att regionens samarbete med den kommunala hälso- och sjukvård förstärks.

Öka tillgängligheten till skånsk sjukvård

Rätt vård i rätt tid är en av de största utmaningarna här och nu och flera åtgärder behöver genomföras. Primärvården måste både stärkas och utvecklas, och inte avvecklas, i alla delar av Skåne. Den skånska vården måste vara tillgänglig för alla, även de som är beroende av hemsjukvård eller som inte är bevandrad i de digitala möjligheterna. Mobila vårdteam utgör ett gott komplement till primärvården och det är viktigt att dessa värnas och utvecklas. För att göra vården ännu säkrare måste Region Skåne fortsätta arbetet med patientsäkerheten, i alla delar inom hälso- och sjukvården.

Cancervård

En av tre får någon gång i livet en cancerdiagnos – men alla drabbas. Här är *Min vårdplan cancer 1177.se* ett bra stöd för både dig som patient och för dig som anhörig.

Södra sjukvårdsregionens Regionala cancerplan jobbar ständigt med att öka överlevanden, förbättra livskvaliteten hos drabbade patienter och minska antal cancerfall. Att förebygga och upptäcka cancer tidigt är viktig åtgärd för att rädda fler liv. Därför behöver den övre åldersgränsen för mammografi tas bort och regionen behöver även ta hänsyn till kvinnor med täta bröst. Arbetet med vaccination mot HPV behöver fortsättas och förstärkas. Centerpartiet satsar 10 miljoner till mammografi för kvinnor över 74 år.

Region Skåne ska erbjuda en god, jämställd och jämlik cancervård.

Palliativ vård

Den palliativa vården är en viktig del av sjukvården. Alla har rätt till ett värdigt avslut i livet. Därför behöver den fortsätta att bedrivas på dagen utbudspunkter. Samtidigt ska de som vill kunna fortsätta att få hjälp i hemmet.

Tandvård

Hur man mår i munnen har stor betydelse för den övriga hälsan. Tandvårdsverksamheten som bedrivs i Skåne ska fokusera på förebyggande och hälsofrämjande insatser och vara god, jämlik och finnas i samtliga kommuner i Skåne. Vi behöver stärka den förebyggande tandvården för äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

Tandvårdsverksamheten har en viktig uppgift att identifiera och motverka våldsutsatthet i nära relationer.

Antibiotika

Antibiotika räddar miljontals liv varje år. Men resistenta bakterier ökar världen över på grund av överdriven användning av antibiotika. På grund av antibiotikaresistens dör varje år 35 000 människor i Europa och enligt WHO är nu antibiotikaresistensen ett av världens tio största hot mot folkhälsan.

Användningen av antibiotika behöver bli mer ansvarsfullt och förskrivningen av läkemedlen behöver minskas. Under 2023 ökade uthämtningen av antibiotikarecept med åtta procent i Skåne, detta är en hög nivå jämfört med resten av Sverige. Region Skåne behöver följa Folkhälsomyndigheternas behandlingsrekommendationer när det kommer till antibiotikaläkemedel.

Gemensamma väntelistor

För att få till en ökad tillgänglighet vill vi under 2025 se ett införande av fler gemensamma väntelistor inom Region Skåne. Detta såväl till mottagningsverksamhet som till operation. De digitala möjligheterna ska också se till att användas i syfte att patienten själv ska kunna boka och boka om sin tid genom 1177.

Vårdval

För att öka tillgängligheten till vård behöver vårdvalet bli en central del inom den skånska hälso- och sjukvården. Vårdvalet ger patienten en möjlighet att välja vårdgivare samtidigt som kvaliteten och effektiviteten ökar. Det permanenta vårdvalet behöver komma på plats, speciellt inom områden med långa vårdköer.

Hälsofrämjande insatser

Den bästa vården är den som aldrig behövs. Vi behöver arbeta mer hälsofrämjande och förebyggande, med bland annat hälsosamtal för fler. Vården behöver bli bättre på att ge hjälp och råd för att förebygga sjukdom. Desto tidigare vi kan agera för att hjälpa människor som riskerar att drabbas av såväl fysiska som psykiska åkommor desto bättre. Vården ska inte bara finnas till hands när skåningen väl har blivit sjuk. Fler människor ska få den hjälp de behöver för att kunna leva sitt liv fullt ut och möjligheten att ändra osunda levnadsvanor. Förutsättningar ska skapas för att hitta och behandla sjukdomar genom regelbundna kontroller.

Skåneveckan för psykisk hälsa gör ett gediget och brett arbete gällande förebyggande åtgärder och informationsspridning. Därför gör vi en örönmärkt satsning i budgeten på 1 miljon extra till projektet.

Arbetet med kultur på recept behöver fortsättas och utökas. Studier gjorda med personer som lider av psykisk ohälsa eller långvarig värk och smärta mår bättre efter att ha deltagit i kulturaktiviteter. Kulturaktiviteter utgör också en viktig del i det förebyggande arbetet som främjar det friska och kreativa.

En av de viktigaste åtgärderna som införts för förebyggande insatser handlar om Region Skånes modell för riktade hälsosamtal. Hälsosamtal bör erbjudas nyblivna föräldrar, 23 åringar i samband med att de slutar gå på ungdomsmottagningen och breddinföras för 70-åringar.

Vi vill ta bort den övre åldersgränsen för mammografi och erbjuda alla kvinnor över 40 år en årlig kontroll. Region Skåne behöver även ta hänsyn till kvinnor med täta bröst, dessa behöver utöver mammografi en kompletterande undersökning.

Missbruk

Ett missbruk har ofta inte bara negativa konsekvenser för den drabbade utan även för de runt omkring. Missbruksvården bedriver redan idag ett omfattande och viktigt arbete för att hjälpa såväl missbrukare som deras anhöriga ur sin situation. Men vi måste göra ännu mer för att kunna hjälpa fler. Sprutbytesprogrammet behöver göras tillgängligt i hela Skåne och erbjudas till fler brukare. För Region Skåne är det viktigt att vägen in till missbruksvården blir tillgänglig för fler. Problematiken kring medberoende är idag stor och fler måste få hjälp. Dessutom måste kunskapen kring missbruksproblematiken förbättras för att vi ska kunna möta människor i den situation de befinner sig.

Förlossningsvård

En säker tillgång till förlossningsvård borde vara en självklar rättighet för varje kvinna. Ingen ska behöva känna en oro för att bli hemskickad för tidigt efter en förlossning och ingen förstföderska ska tvingas åka hem tidigare än 24 timmar efter sin förlossning. Vi vill införa en gemensam telefonväg in för alla förlossningskliniker i hela Skåne. Vi måste även erbjuda flexibla lösningar för stöd och anpassad rådgivning, även under kvällar och helger. Eftervården måste prioriteras och bli bättre, det krävs mer resurser till bäckenbottencentrum för att säkerställa en snabb och god återhämtning efter förlossningsskador. Vi vill även att Region Skåne verkar för att fler läkare genomför specialistutbildning inom obstetrik och gynekologi.

Vi satsar 50 miljoner extra på förlossningsvården.

Jämställd vård

Vården i Skåne inte är jämställd eller jämlik, detta måste ändras. Det finns omotiverade skillnader i vårdtillgång och vårdkvalitet och kvinnor upplever ett sämre bemötande än män. Det ställs inte samma frågor till män och kvinnor och detta leder till att det dras olika slutsatser och olika behandlingar ges. Likartade besvär uppfattas olika beroende på om patienten är kvinna eller man. Män och kvinnor reagerar också olika på behandlingar, vilket är problematiskt då nästan all experimentell forskning sker på handjur och hanceller.

Utredningar visar att kvinnor inte får lika bra hjälp när det kommer till stroke, hjärtvård och i vissa fall även i cancervården. Man ser även att män som söker hjälp för psykologiska besvär får sämre vård. Vanligt är att mäns symptom tolkas som kroppsliga och organiska, medan kvinnors symptom tolkas som psykiska eller psykosomatiska betingade. Detta innebär stora risker för både kvinnor och män, där mäns psykiska ohälsa och kvinnornas fysiska sjukdomar riskeras att inte upptäckas.

Vi ser även underprioriteringar i forskning när det kommer till sjukdomar där kvinnor är överrepresenterade eller vid kvinnosjukdomar, såsom fibromyalgi, endometrios, PMDS och klimakteriebesvär.

Digitalisering

För att föra vården närmare patienten behöver vården göras tillgänglig för alla. Devisen som behöver gälla i Region Skåne måste vara att erbjuda digital vård först, fysisk vård när det behövs. Digitala verktyg är viktiga för

att kunna öka tillgängligheten för alla åldersgrupper oberoende av geografisk placering. Vi står inför en demografisk förändring och vet att vi kommer bli färre som ska ta hand om fler, och den ekvationen kommer vi inte klara utan att den digitala vården utvecklas. Region Skåne måste stå väl förberedda inför all utveckling och införande av artificiell intelligens (AI).

Genom att fortsätta erbjuda och utveckla digitala plattformar kan hela befolkningen nå oavsett var skåningen bor. Digitala lösningar behövs för att vården ska komma närmare patienten, men även tvärtom. Modern teknik behöver användas samtidigt som organisationen är öppen för digitaliseringens möjligheter för att få mer tid för patientmötet som ett sätt att hushålla med värdefulla resurser, både i form av att optimera sjukvårdspersonalens arbetstid samt ur ekonomisk synpunkt.

Att själv kunna ta del av information om sjukdomar, råd om hälsa och hjälp om vilka mottagningar som ska kontaktas är en effektiv och tillgänglig lösning, därför ska 1177 utvecklas.

En mer digitaliserad vård behövs också för att kunna möta utmaningarna med kompetensförsörjningen. Ett digitalt möte sparar tid och energi för såväl sjukvårdspersonalen som patienterna som slipper ta ledigt lika länge från sina jobb för att åka till vårdcentralen för enklare bedömningar, rådgivning eller uppföljning.

Digitala lösningar behövs inom alla områden av vården, för att vården ska finnas där för dig när du behöver den, oavsett var i livet du befinner dig eller var du väljer att bo. Digitalisering av vården möjliggör för patienten att ta en mer aktiv roll i sin vård genom förebyggande arbete samt genom möten och digitala kontaktvägar. Detta ger oss en mer personcentrerad vård där patienten har kontroll och står i fokus.

Implementeringen av Skånes Digitala Vårdsystem är en av de största förändringarna i den skånska hälso- och sjukvården och är ett avgörande projekt som kommer att leda till förbättringar och förändringar, både för personalen och för patienterna. Införande av SDV och kommer innebära stora resursinsatser när det breddinförs och behöver ersättas med både tid och pengar för att inte riskera patientsäkerheten.

Fokus på stärkt psykisk hälsa

Den psykiska ohälsan ökar oroväckande mycket i samhället, allt fler människor lider av ångest, oro eller andra psykiska besvär. Detta innebär ett ökat behov av särskild kompetens inom området. Denna utveckling måste mötas med krafttag. Vi behöver arbeta mer med att öka den psykiska hälsan. Inte minst genom att det psykiska omhändertagandet och kompetensen i primärvården måste stärkas. Varje skåning måste ha tillgång till en nära hjälp, även på kvällar och helger. Vi behöver utöka arbetet med självvald inläggning i vuxenpsykiatri och patienter som har en samsjuklighet som involverar psykisk ohälsa ska erbjudas en samlingspunkt i vården och på så sätt kunna ha en och samma läkare som ansvarar för behandlingsplanen.

Personer med svår psykisk ohälsa uppger i högre grad att de har en sämre fysisk hälsa än övrig befolkning. Förutsättningen för en god hälsa är ofta sämre hos personer med psykisk ohälsa på grund av svagt inflytande, ekonomisk otrygghet och brist på tillgänglighet. Sociala aktiviteter och stöd betyder mycket för en bättre hälsa.

Behovet av specialiserad psykiatrisk vård har ökat genom åren och vi måste fortsätta att utveckla och stärka verksamheter med fokus på psykisk hälsa i hela vår region. Vi behöver införa det fria vårdvalet även inom psykiatri och inom barn- och ungdomspsykiatri. Ett digitalt vårdbesök ska erbjudas där det är möjligt.

Region Skåne behöver utöka möjligheten för fler psykologer att utföra sin praktiska tjänstgöring (PTP) i regionens verksamheter. Fler psykologer behöver anställs inom primärvårdens första linje för psykisk ohälsa och fler psykiatrisjuksköterskor behöver anställas i primärvården. Primärvårdens suicidpreventiva uppdrag måste utökas.

Tillgång till psykiatrisk vård i hela Skåne

Centraliseringen av den psykiatriska vården i Skåne håller i sig, både när det gäller öppen- och slutna vården. Att centralisera och försvåra för skåningarna att enkelt och snabbt få vård måste stoppas och tillgången till bedömningsmottagningar i hela Skåne måste säkerställas. De mindre mottagningarna runt om i vår region behöver säkras då detta är en viktig grund för att kunna erbjuda en nära vård även inom psykiatri. Vi måste säkerställas att det finns öppna psykiatriska akutmottagningar i hela vår region. Psykiatris mobila vårdteam och psykiatriambulansen i Skåne behöver bli en verksamhet som finns tillgänglig dygnet runt, i hela Skåne.

Behovet av rättspsykiatrisk vård fortsätter att öka och antalet dömda har mer än fördubblats sedan 2018. Detta är något som regionen inte kan påverka, men det medför ökade kostnader och behov av investeringar. Samtidigt som vi inte får en nationell ersättning för detta. Därför måste självfallet ett påverkansarbete bedrivas gentemot staten för att få uppräknig för de ökade kostnaderna för rättspsykiatri.

Kötiderna som är flera år långa hos mottagningen för PTSD efter sexuella övergrep har blivit en patientfara. Mottagningen behöver växa och utöka sin verksamhet med uppdraget om att vara ett kunskapscentrum.

De psykiatriska mobila vårdteamen måste fungera för att den psykiatriska vården ska vara tillgänglig i hela Skåne. Det är därför viktigt att dessa värnas och utvecklas.

Centerpartiet gör en extra satsning på 200 miljoner till att stärkt psykiatri i hela Skåne.

Stärk de ungas psykiska hälsa

Allt fler barn och unga upplever idag problem med sin psykiska hälsa. Detta måste tas på allvar. Att tidigt kunna sätta in resurser som ser till att barn och ungdomar får den hjälp de behöver är en viktig investering för framtiden.

För att kunna hjälpa unga i behov av stöd och behandling samt för att kunna stärka den psykiska hälsan inom den yngre generationen behöver vi kraftsamla samtliga resurser som finns tillgängliga, såväl regionala som kommunala. Därför behöver det under 2025 utredas hur samarbetet mellan psykiatri – då inte minst BUP, ungdomsmottagningarna och skolans elevhälsa kan utvecklas med fokus på tillgänglighet och ungdomarnas behov som centrala perspektiv. Det behöver utredas bättre kring hur åldersgränsen för kontakt med BUP behöver regleras i syfte att undvika övergång till vuxenpsykiatri under gymnasietiden i samband med 18 års dagen som det är idag. Arbetet med självvald inläggning inom BUP utökas och vårdvalet inom barn- och ungdomspsykiatri bör införas.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- ✿ Möjliggöra så att alla skåningar får en fast vårdkontakt senast vid utgången av 2025.
- ✿ Utredda hur ett listningstak för fast läkarkontakt ska införas.
- ✿ Förstärka och intensifiera arbetet kring hur alla tio skånska sjukhus kan utvecklas och profileras, bland annat genom en utredning om hur specialiseringen kan öka genom till exempel skapandet av profilområden på de mindre sjukhusen.
- ✿ Införa gemensamma väntelistor i hela Region Skåne – såväl till mottagningsverksamhet som till operation.
- ✿ Alla öppenvårdsmottagningar ska erbjuda en öppen tidbok via 1177.
- ✿ Utredda fler permanenta vårdval speciellt inom områden med långa vårdköer.
- ✿ Genomföra en utredning för att se hur den psykiatriska vården kan stärkas i hela Skåne.
- ✿ Bedriva påverkansarbete gentemot staten för att få uppräknning för de ökade kostnaderna för rättspsykiatri.
- ✿ Utveckla kultur och naturvistelse på recept.
- ✿ Utredda hur samarbetet mellan psykiatri – då inte minst BUP, ungdomsmottagningarna och skolans elevhälsa kan utvecklas med fokus på tillgänglighet och ungdomarnas behov som centrala perspektiv.
- ✿ Utredda hur åldersgränsen för kontakt med BUP kan anpassas till patientens skolgång.
- ✿ Utöka hälsosamtalen till nyblivna föräldrar, unga 23-åringar och breddinföra samtal för 70-åringar.
- ✿ Utredda hur gravida ska kunna ges anpassad digital rådgivning under kvällar och helger.
- ✿ Utredda möjligheten till en gemensam kontaktväg in för samtliga förlossningskliniker.
- ✿ Säkerställa så att ingen förstföderska tvingas hem tidigare än 24 timmar efter sin förlossning.
- ✿ Inrätta ett bäckenbottencentrum för att säkerställa en snabb och god återhämtning efter förlossningsskador.
- ✿ Stärka ungdomsmottagningarna.
- ✿ Återinför gratis kondomutdelning på verksamheter utanför ungdomsmottagningar.
- ✿ Slopa ålderstaket för erbjudandet av mammografi.
- ✿ Kvinnor med tät bröstvävnad erbjuds kompletterande undersökningar efter mammografi.
- ✿ Erbjuder all sjukvårdspersonal utbildning kring förtryck och diskriminering samt HBTQI+-kompetens.
- ✿ Alla offentliga vårdcentraler i regionen är HBTQI+-certifieras.
- ✿ Primärvården ska säkra tillgång till besök och kontakter med läkare på vårdboende och hemsjukvården.
- ✿ En kunskaphöjning hos primärvården om effektiva sätt att förebygga, upptäcka och motverka hedersförtryck ska genomföras.
- ✿ Region Skåne inför en utbildningsinsats till sjukvårdspersonal gällande likvärdig och jämställd vård.
- ✿ Primärvården i hela Skåne skall utvecklas, inte avvecklas.
- ✿ Fler familjecentraler, där primärvård, BVC, mödrahälsovård och kommun samarbetar kring barnet.
- ✿ Fler psykologer anställs inom primärvårdens första linje för psykisk ohälsa.
- ✿ Fler psykiatrisjuksköterskor anställs i primärvården.
- ✿ Sjukhusen får ett tydligare rehabiliterande uppdrag, där rehabilitering i den mån det går startar redan i slutenvården.
- ✿ Det ska möjliggöras att fler får samtalsstöd inom vården.
- ✿ Mer personal inom slutenvården skall få möjlighet att kompetens- och specialistutbilda sig på arbetstid.
- ✿ Det införs möjlighet till fler digitala vårdbesök i psykiatri.
- ✿ Det fria vårdvalet införs för psykiatri i Skåne.
- ✿ Primärvårdens suicidpreventiva uppdrag ska utökas.
- ✿ Tillgången till bedömningsmottagningar i hela Skåne säkerställs.
- ✿ Psykiatriambulansen ska vara närvarande i hela Skåne, dygnet runt.

- ✿ Psykiatrins mobila vårdteam utökas.
- ✿ Arbetet med självväld inläggning i vuxenpsykiatri och BUP utökas.
- ✿ Patienter som har en samsjuklighet som involverar psykisk ohälsa ska erbjudas en samlingspunkt i vården och på så sätt kunna ha en och samma läkare som ansvarar för behandlingsplanen.
- ✿ Prioritera bygget av en ny psykiatrimottagning i Malmö.
- ✿ Sprutbytesprogrammet görs tillgängligt i hela Skåne.
- ✿ Inrätta fler Mariamottagningar.

KOLLEKTIVTRAFIK

Skåne måste ha tillgång till en välfungerande, tidssäker, tillgänglig och fossilfri kollektivtrafik. För att klara klimat- och miljömställningen samt Skånes infrastrukturproblem är det nödvändigt att fler resenärer väljer tåg och buss framför bil. För att lyckas med det behöver kollektivtrafiken vara prisvärd och pålitlig och finnas i hela Skåne. En välfungerande kollektivtrafik är viktig för att få ihop livspusslet, att kunna ta sig till och från arbete, skola eller fritidsaktiviteter.

Betalningsmöjligheten med ett betalkort på regionbussarna måste skyndsamt återinföras. Vi satsar 25 miljoner på att införa

Fungerande kollektivtrafik i hela Skåne

Hela Skåne ska leva. Därför måste det finnas en fungerande kollektivtrafik i hela vår region – med lösningar för såväl vardag som fritid och med hållbara alternativ för såväl klimatet som för livspusslet. Centerpartiet satsar i år 200 miljoner extra till kollektivtrafik på landsbygden.

Det kommer att kräva stora satsningar för att få en välfungerande skånsk kollektivtrafik. Elkostnaderna indexregleras, skattesubventionen på biogas är borttagen och den åldrande Öresundstågsflottan ska ersättas med nästa generations Öresundståg.

Att använda sig av kollektivtrafiken oavsett var vi bor är en nödvändighet – därför krävs en fungerande kollektivtrafik i hela Skåne. Flexibla lösningar, såsom SkåneFlex, behöver värnas både i landsbygds- och stadstrafiken och de flexibla lösningarna behöver noggrant utvärderas innan de breddinförs. Utbyggnaden av en välfungerande kollektivtrafik i hela vår region behöver fortsättas, såväl i staden som på landsbygden. Samtidigt som framtidens kollektivtrafik utvecklas. Antalet delade turer behöver minimeras och givetvis ska resenärerna kunna betala med sitt betalkort på regionbussarna.

Tillgängligheten kring hållplatserna behöver ses över. På allt för många platser, främst på landsbygden, är hållplatser inte lättillgängliga. Detta försvårar och i vissa fall omöjliggör för personer att hoppa på och av.

Det är det inte hållbart att utföra kollektivtrafik på ett traditionellt sätt med stora bussar som går utifrån en förutbestämd tidtabell överallt. Det blir helt enkelt inte ekonomiskt eller miljömässigt försvarbart. Där är flexibla lösningar vägen framåt där kollektivtrafik körs utifrån det behov som faktiskt finns. Helt enkelt så att kollektivtrafiken behöver övergå till att påminna mer om en streamingtjänst än en gammal tablå-tv. Däremot är det viktigt att poängtera att dessa flexibla lösningar inte ska vara enda alternativet i alla fall inte innan arbetsätten och funktionaliteten för detta säkerställts fullt ut. I samband med att kollektivtrafiken byggs ut med till exempel superbuss eller tågstopp måste ändå vanliga busslinjer längs med sträckan kunna behållas för att säkerställa resandemöjligheterna och flexibiliteten. En lösning gällande ersättningstrafik till tvåvåningsbussar vid dåligt väder måste till.

Kollektivtrafiken måste också kunna vara ett alternativ i hela Skåne utifrån ett "hela resan"- perspektiv. Där resenären ska kunna ta sig smidigt från dörr till dörr, genom att kombinera olika transportslag.

Många skånska kommuner står för andra samhällsbetalda resor såsom exempelvis skolskjutsar och samordning med kommunerna om dessa måste förstärkas. Något som absolut kan utgöra grunden för en utbyggd kollektivtrafik i hela vår region. Därför behövs utredas hur regionen kan stärka samarbetet med de skånska kommunerna för att bättre samordna samhällsbetalda resor. Dessutom behöver regionen skapa former för att möjliggöra samarbeten med skånska företag för att möjliggöra för deras anställda att pendla kollektivt till och från arbetet.

Det har nu gått en tid sedan den nya zonindelningen infördes i den skånska kollektivtrafiken. Som med alla olika system och inte minst taxor som finns så måste de naturligt utvärderas löpande för att se effekter, konsekvenser och framför allt eventuella behov av justeringar.

Förarbristen inom både buss och tåg måste skyndsamt lösas. Skånetrafiken behöver tillsammans med trafikföretagen göra en kraftansträngning för att locka personer till relevanta utbildningar.

Trygg kollektivtrafik i hela Skåne

Alla skåningar ska känna sig trygga när de reser medkollektivtrafiken. Hot, våld eller trakasserier ska inte förekomma vare sig i eller i anslutning till kollektivtrafiken. Såväl vägen till färdmedlet, stationen, hållplatsen och resan ska vara en trygg och säker miljö.

Flexibla nattstopp är något som sedan en tid sen genomförs som ett pilotprojekt i den skånska kollektivtrafiken. Det innebär att resenärer ska kunna kliva av bussen även på andra platser än vid hållplats för att till exempel ha närmare hem och därmed också öka tryggheten, samt att andra inte heller kliver av samtidigt. Detta framför allt under kvälls- och nattetid. När pilotprojektet avslutas så ska konceptet permanentas samt succesivt breddinföras på de linjer där det är möjligt.

Trygghetsarbetet behöver också stärkas i samarbete med de skånska kommunerna, där en gemensam insats koordinerar trygghetsinsatserna som respektive part genomför. Detta för att vi är starkare tillsammans och inte heller behöver uppfinna saker på nytt utan i stället kan utveckla det tillsammans. Det behöver initieras en dialog med de skånska kommunerna om att arbeta fram planer för en trygg resa hela vägen och hur vi tillsammans kan utveckla trygghetsarbetet.

Serviceresor

En stor och viktig del av Skånetrafikens uppdrag är serviceresorna och det är viktigt att dessa sker med trygghet och värdighet. Skåne står inför en åldrande befolkning och kraven och behoven på serviceresor kommer att öka. Den digitala utvecklingen inom serviceresor behöver skyndsamt bli verklighet. Samtliga serviceresor ska köras på förnybart bränsle.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- Återinföra möjligheten att betala med kort på regionbussarna.
- Utöka kollektivtrafiken på landsbygden.
- Minimera antalet delade turer.
- Utreda hur samarbetet kan stärkas med de skånska kommunerna för att bättre samordna samhällsbetalda resor.
- Utreda zonindelningen i den skånska kollektivtrafiken.
- När pilotprojektet för flexibla nattstopp är avslutat ska konceptet permanentas och succesivt breddinföras på de linjer där det är möjligt.
- Utveckla det gemensamma trygghetsarbetet tillsammans med de skånska kommunerna.
- Verka för införande av ett nationellt biljettsystem.

- ☘ Säkerställa ersättningstrafik till tvåvåningsbussar vid dåligt väder.
- ☘ Se över tillgängligheten kring hållplatser

REGIONAL UTVECKLING

Region Skåne har ett regionalt utvecklingsansvar. Regionala utvecklingsnämnden ska vara en drivande aktör som verkar för en hållbar tillväxt i ett sammanhållet Skåne. Uppdraget är att tillsammans med olika aktörer stödja den regionala utvecklingen inom områdena kompetensförsörjning, näringsliv, miljö, hälsa, infrastruktur och fysisk planering.

Skåne har flera utmaningar som till exempel låg produktivitet, högre arbetslöshet än riket, en infrastruktur med stort investeringsbehov och en ökad psykisk ohälsa bland unga.

Utvecklingsarbete i Skåne ska bidra till FN:s globala mål i Agenda 2030 för att säkra en ekonomisk, miljömässig och social hållbar utveckling.

Hela Skåne ska utvecklas

Skåne är en stor region med stora möjligheter. Regionen är rik på både rogivande natur och pulserande storstad. Här finns något för alla och här ska människor kunna bo, leva och utvecklas som denna önskar.

För att Skåne ska kunna utvecklas som en attraktiv plats för både besökare och bofasta krävs att regionen tar tillvara och utvecklar det som gör regionen unik. Skåneleden ska utvecklas för att ge skåningarna tillgång till den skånska naturen. Där den värdefulla åkermarken värnas samtidigt som det byggs för fler. Dessutom behöver det gränsregionala samarbetet över Öresund stärkas med bland annat socialt och brottsförebyggande arbete och en utveckling av att stärka den stora arbetsmarknadsregionen.

Den östra sidan av Skåne är full av utvecklingsmöjligheter och potential. Region Skåne behöver arbeta aktivt med att förbättra tillväxt och investeringar i östra Skåne.

Ett blomstrande företagande

Skåne är en region fylld av innovation, utveckling och entreprenörskap. Här finns allt från forskning i världsklass till unik spelutveckling och sprudlande småföretagsamhet. Ett Skåne där företag trivs är ett Skåne att värna. Skåne ska vara Sveriges mest företagervänliga region.

Region Skåne kommer för alltid att vara en stark mat- och dryckes-region. Här finns hela näringskedjan och stora kunskaper inom livsmedelsindustrin liksom en betydande del av Sveriges forskning och utveckling. Beskedet om möjlighet till gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker kommer stärka Skånes position som ledande inom mat och dryck och gynna vår redan breda turistnäring, inte minst på landsbygden. Men beslutet är bristfälligt och det finns mycket mer att önska innan våra vingårdar och destillerier kan nå sin fulla potential. I arbete med Skåne som både mat-, dryckes- och turistdestination är våra regionala gröna näringars möjlighet att utvecklas och expandera stort, detta måste tas tillvara på och det stöd som behövs från regionen behöver tillhandahållas.

Arbete med sommarjobb inom Region Skånes verksamheter för att stärka regionen som en attraktiv arbetsgivare och möjliggöra för att säkra framtida rekryteringsbehov har gett goda resultat. Detta är en satsning som måste fortsätta och där vi på ett bra sätt ska ta tillvara på de erfarenheter som sommarjobbarna får med sig. Vi satsar 6 miljoner extra på sommarjobben.

Tillgången till kompetens är en av de största utmaningarna för näringslivet och offentliga arbetsgivare. Därför satsar Region Skåne på åtgärder som syftar till att öka matchningen mellan tillgång och efterfrågan på kompetens. I detta arbete är Skånes folkhögskolor tillsammans med övriga folkbildningen en viktig del i utbildningssystemet. De ska därför fortsätta att finansieras enligt framtiden överenskommelse. Vi satsar 2,5 miljon extra för utveckling av kompetensförsörjningen.

Infrastruktur

Lastbilar på våra vägar, fartygen i hamnarna, godstågen in och ut ur regionen samt pendeltrafiken till jobb och skola är alla viktiga kuggar för att få det skånska maskineriet att gå runt. Det är viktigt att dessa transporter inkluderas när Skåne utvecklas för en hållbar framtid och en fungerande infrastruktur krävs för att det ska fungera.

Det är genom satsningar på infrastruktur i Skåne som det kan bidra till att minska utsläppen – samtidigt som vi inte gör avkall på mobiliteten. Region Skåne måste fortsatt aktivt arbeta för att få till fler statliga infrastruktursatsningar, såväl nyinvesteringar som upprustning av befintlig infrastruktur. Under 2025 ska Region Skåne tillsammans med de skånska kommunerna diskutera och utveckla en gemensam behovsbild av framtidens infrastrukturinvesteringar, där riksvägarna är inkluderade. För att ta del av statliga investeringar behöver aktörerna i Skåne vara eniga och kraftsamla kring en gemensam uppdaterad Skånebild. Inte minst när det kommer till stora investeringar som fasta Öresundsförbindelser en HH-förbindelse och en Öresundsmeteron vilka blir viktiga när Fehrmanbält-förbindelsen blir färdigbyggd. Skånes roll som en knutpunkt mellan Sverige och Europa behöver stärkas.

Under de senaste åren har det blivit allt tydligare hur viktigt det är med fungerande konnektivitet runt om i hela Skåne. Det handlar inte bara om möjligheten för skåningarna att kunna bosätta sig var de vill – utan det handlar också om att på allvar kunna delta i skolgång, arbete, företagande och vårdkontakter för att nämna några exempel. Det finns delar av Skåne som idag saknar tillfredställande tillgång till uppkoppling eftersom utbyggnaden inte gjorts just där. Satsningen på att finansiera konnektivitetens utbyggnaden behöver fortsätta under 2025.

Totalförsvaret

Det är en ny verklighet som vi nu står inför när det kommer till krisberedskap och civilt försvar och beredskap. Vi har på bara några år genomgått en pandemi, värmeböljor, översvämningar och vi har dessutom ett pågående krig i vår absoluta närhet. Nu måste regionen tillsammans med kommunerna stärka sin beredskap.

Jordbruket och de gröna näringarna är en viktig del av totalförsvaret, de skånska bönder behöver få bättre villkor. Det behöver bli billigare att driva jordbruk, så att bönderna kan konkurrera med låga priser från utlandet och producera mer. Det behövs också en plan för hur livsmedel ska komma ut i butikerna om det skulle bli brist på lastbilar eller om elen försvinner.

Stora delar av Skåne saknar närheten till sjukhuskök. Detta är en alldeles för sårbar situation, därför behöver vi fler sjukhuskök så att även den sydöstra delen av Skåne skulle ha tillgång till mat vid en krissituation. Därför satsar vi 10 miljoner på sjukhusköken.

För klimatets bästa

Världen, Sverige och Skåne ställs allt oftare inför stora prövningar orsakade av klimatförändringarna. Många minns bland annat den extrema torkan som drabbade Skåne under sommaren 2018, skyfallen under 2021 och stormen Hans 2023. Klimatförändringarna måste tas på allvar och bemötas med kunskap och innovation. Klimatet räddas inte genom att stoppa utvecklingen och blicka bakåt. Det behövs uppfinningsrikedom och en grön tillväxt. Bland annat så måste Skåne vara klimatneutralt till år 2030. En av många delar i detta är att fortsätta fokuset på förnyelsebar energi och fossilfria drivmedel, som exempelvis biogas. Här vill vi se att Region Skåne satsar på solceller på deras parkeringar då detta inte konkurrerar med odling på jordbruksmark. Projektet Kriegers Flak måste återupptas, vi behöver förnybar och fossilfri energi här och nu.

Skåne måste också bli den självklara platsen för utveckling av miljö- och klimatsmart innovation genom att inrätta fler fysiska och virtuella miljöer där företag, akademi och andra organisationer kan samverka. Under 2025 ska det därför utredas vidare hur Region Skåne bättre kan bidra till att underlätta denna utveckling.

Skåne är en region rik på vatten men denna blåa resurs måste värnas bättre. För att stå väl rustade inför framtiden behöver fler ta ett gemensamt ansvar, se över möjligheterna och planera långsiktigt för hur vi i framtiden på bästa sätt ska hantera Skånes vattenförsörjning och stigande havsnivåer. Region Skåne ska verka för en god marin miljö i Öresund görs till ett biosfärområde och marint skyddsområde för att stärka den biologiska mångfalden och bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- ✿ Utöka satsningen på sommarjobb.
- ✿ Tillsammans med de skånska kommunerna diskutera och utveckla en gemensam behovsbild av framtidens infrastrukturinvesteringar – en uppdaterad Skånebild.
- ✿ Fortsätta satsningen på finansiering av konnektivitetsutbyggnaden.
- ✿ Arbeta för att Skåne ska vara klimatneutralt till år 2030.
- ✿ Utreda hur Region Skåne kan bidra till att underlätta utvecklingen av miljö- och klimatsmart innovation.
- ✿ Verka för att Öresund görs till ett biosfärsområde och marint skyddsområde.
- ✿ Införa solceller på regionens parkeringar.
- ✿ Verka för att projektet Kriegers Flak återupptas.
- ✿ Verka för ett aktivare arbete kring tillväxt och investeringar i östra Skåne.

KULTURVERKSAMHET

Den fria kulturen ger kraft åt varje människa. Det uppmuntrar människors nyfikenhet, bidrar till samtal, möten och gemensamma upplevelser med vår omgivning. Med ett tillgängligt och inkluderande kulturliv skapas möjligheter till nya perspektiv som på sikt främjar tolerans gentemot våra medmänniskor och förståelse för vår historia och våra traditioner. Den fria kulturen skapar samtidigt möjligheter för entreprenöriell utveckling som bidrar till Skånes utveckling och uppmuntrar det tvärsektionella arbetet. En del av den fria kulturen handlar också om att ge medarbetarna i våra verksamheter ett större inflytande av kosten i deras lokaler.

Arbetet med att stärka och utveckla kulturen i hela regionen måste fortsätta. Det uppmuntrar oss till nyfikenhet, bidrar till samtal, möten och gemensamma upplevelser. Kulturen utgör en viktig del i medborgardialogen och bidrar till demokratifrämjande insatser. Med ett tillgängligt och inkluderande kulturliv skapar vi möjligheter till nya perspektiv som på sikt främjar tolerans gentemot våra medmänniskor och förståelse för historia och traditioner. Kulturen är av stor vikt, inte minst för våra barn och ungdomar, för genom konst, kultur och eget skapande utvecklas barn och ungas kreativitet. Samtidigt ökar barns självkänsla och självförståelse när de får ta del av kultur.

Arbetet med att stärka och utveckla kulturen i hela regionen måste fortsätta. En viktig del i detta är att se studieförbundens och folkbildningens viktiga del i samhället. Därför är det av största vikt att anslagen fastställs och utökas så att de kan fortsätta bedriva och utveckla sin verksamhet i hela regionen.

Biblioteken spelar en stor och viktig roll i dagens samhälle. Den regionala biblioteksstrategi för 2022 – 2025, Bibliotek för alla genom hela livet, som antagits av regionfullmäktige är det övergripande målet för regional biblioteksverksamhet att stärka Skåne som en hållbar och innovativ biblioteksregion för alla invånare genom hela livet.

För att nå ut i hela regionen så ska Skånes regionala scener fortsatt få stöd för att kunna verka och nå ut i hela regionen, till alla i regionen. Detta innefattar Malmö Opera som med sina bredd och varierade repertoar når skåningarna i alla åldrar och med olika intressen, och Skånes Dansteater som ger skåningarna möjlighet att utmanas, beröras, läras, pröva och ompröva. Arbetet med kultur på recept behöver fortsättas och utökas. Studier gjorda med personer som lider av psykisk ohälsa eller långvarig värk och smärta mår bättre efter att ha deltagit i kulturaktiviteter. Kulturaktiviteter utgör också en viktig del i det förebyggande arbetet som främjar det friska och kreativa.

Kultur- och fritidsföreningar behöver mer resurser. Detta skulle enkelt kunna lösas med att inte införa ett fritidskort, utan istället fördela de administrativa kostnader som ett kort skulle innebära direkt till föreningarna.

Vi gör en generell kultursatsning på 5 miljoner.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- ❁ Våra samlingslokaler för barn, unga och äldre, som exempelvis bygdegårdar, värnas och bevaras som viktiga mötesplatser för förenings- och kulturlivet.
- ❁ Det skånska kulturarvet som återfinns på våra museer, kulturinstitutioner och hembygdsföreningar bevaras.
- ❁ Fortsatt stöd till Film i Skåne och Skånes regionala scener.
- ❁ Utöka arbetet med kultur på recept.
- ❁ Att Region Skåne säkerställer att politiken håller armlängds avstånd till den fria konsten.

VERKSAMHETSSTÖD

Region Skånes miljöprogram (*Beslutat av regionfullmäktige 2021-11-09*)

Miljömål 2030 beskriver de långsiktiga, strategiska mål som Region Skåne ska uppnå till 2030. Målen är grupperade inom tre fokusområden som i vissa delar överlappar varandra. Bilden nedan visar dessa tre fokusområden samt en övergripande koppling till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 för respektive område. Som en del i arbets sättet med det Region Skånes miljöprogrammet ska det årligen tas fram prioriteringar och operativa miljömål inför det kommande budgetåret. Dessutom identifieras det att organisationen för det interna miljöarbetet angående miljökrav i upphandling, samt miljö- och hälsokrav vid finansiering och bidragsgivning behöver fortsätta utvecklas och stärkas. Vi tillskjuter 5 miljoner kronor under 2025 som stimulansmedel för miljöprogrammet.

Interna miljöarbetet för klimatets bästa.

Regionfullmäktige antog i november 2021 ett nytt miljöprogram för Region Skåne med sikte på 2030. Det är nu dags att på allvar ta miljöprogrammet från ord till handling för att nå de uppsatta långsiktiga målen. Med den stora verksamhet som Region Skåne bedriver kan organisationen bidra till att minska klimatavtrycken i hela regionen och ska vi lyckas med den gröna omställningen behöver arbetet påskyndas.

Prioriteringar inom fokusområde 1. Resurseffektiv och Cirkulär Ekonomi.

Region Skåne ska minska användning av förbrukningsmaterial per producerade tjänster inom hälso- och sjukvård med minst 30 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska öka andelen återvunna material i prioriterade varor samt vid prioriterade tjänster och entreprenader till minst 30 procent vid utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska minska mängden kommunalt avfall per producerade tjänster inom hälso och sjukvård med minst 40 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska vid byggnation öka användning av återbrukade och återvunna prioriterade material. Region Skåne ska minska sitt matsvinn från patientmåltider med minst 50 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska minska mängden kasserade läkemedel med minst 30 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Miljö och hälsokrav ska ingå vid finansiering och bidragsgivning utifrån mottagarnas miljöpåverkan.

Prioriteringar inom fokusområde 2. Låg Klimatpåverkan.

Region Skåne ska minska de indirekta utsläppen av klimatpåverkande gaser från varor av textil, plast och gummi samt metall med minst 40 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska minska klimatpåverkan från byggskedet med minst 40 procent till utgången av 2030, jämfört med 2019 års nivå. Region Skåne ska minska klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid till högst 0,5 kg koldioxidekvivalenter till utgången av 2030. Region Skåne har till utgången av 2030 100 procent fossilbränsle fria landtransporter i egen och extern regi vid utförande av transporttjänster för Region Skåne. Miljö- och hälsokrav ska ingå vid finansiering och bidragsgivning utifrån mottagarnas miljöpåverkan. Anläggningar för produktion av förnybar el ska installeras på egenägda fastigheter där så är möjligt.

Prioriteringar inom fokusområde 3. Frisk och Hälsosam Miljö.

I de produkter, livsmedel och varor som används i Region Skånes verksamheter och som ingår i Region Skånes byggnader, egenägda och hyrda, finns vid utgången av 2030 inga avsiktligt tillsatta särskilt farliga ämnen, såvida det inte finns dokumenterade beslut om undantag. De produkter som är undantagna ska användas och hanteras på ett säkert sätt inom verksamheten. Region Skåne ska aktivt arbeta med att användningen av särskilt farliga ämnen minskar i prioriterade delar av Region Skånes leverantörskedjor. Till utgången av 2030 ska minst 60 procent av Region Skånes livsmedelskonsumtion utgöras av närodlat/ekologiska livsmedel. Miljö- och hälsokrav ska ingå vid finansiering och bidragsgivning utifrån mottagarnas miljöpåverkan.

Energiförsörjning

Som en stor regional aktör måste Region Skåne gå i bräschen för klimat- och miljöarbetet och behöver använda den senaste tekniken. Det behöver under 2025 utreda möjligheterna att bygga koldioxidbindande och om det är möjligt ska det också under 2025 arbetas fram en strategi för detta.

Det ska också arbetas fram en strategi för hur Region Skåne ska kunna ställa ännu hårdare krav på energieffektiva lokaler vid såväl ny- som ombyggnationer samt i hyresavtal. Målet ska hela tiden vara att minska den totala energianvändningen för Region Skånes fastigheter.

Både med tanke på de ökande elpriserna och att gå i bräschen för klimat- och miljöarbetet så ska det under 2025 identifieras flera konkreta åtgärder för hur Region Skånes egen elproduktion kan öka. Fler vindkraftverk behövs vid regionens lokaler eller annan lokalisering, det ska byggas fler solceller på taken till fastigheter och parkeringar som regionen äger och projektet Kriegers Flak måste återupptas.

Hållbart byggande

Region Skånes ska säkerställa att verksamheter har ändamålsenliga lokaler och Region Skånes fastigheter och lokaler ska används så effektivt som möjligt. Fastighetsförvaltning och externa förhyrningar måste ske med god ekonomisk hushållning.

Region Skåne ska vara ett föredöme inom hållbart byggande. Det handlar bland annat om att vi ska se till att använda den senaste tekniken men också titta på möjligheterna att bygga koldioxidbindande. Det handlar om att tillvarata rivningsmaterial och öka användningen av återbrukade och återvunna material vid ny- och tillbyggnation. Det handlar om såväl byggmaterial som vad vi fyller lokalerna med så som möbler. Cirkulärt tänkande måste bli mer tongivande.

Korrekt upphandlingar

Upphandlingar som Region Skåne gör behöver bidra till att stabiliteten och kvaliteten i verksamheterna ökar och kostnaderna sjunker. Upphandlingarna ska främja konkurrensen på den fria marknaden och regionen behöver även intensifiera arbetet med att möjliggöra så att små och medelstora företag samt idéburna organisationer har möjligheten att konkurrera om avtal med regionen.

För att öka takten i den hållbara omställningen behövs det att Region Skåne driver ett innovationsfrämjande inköpsarbete. Innovationsupphandlingar är ett bra sätt att uppmuntra nytänkande och utvecklingen av varor och tjänster.

Jämställd Skåne

Region Skånes arbetsplatser ska vara jämställda, trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. En attraktiv arbetsplats med god arbetsmiljö är en av de avgörande förutsättningarna för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Det ska inte spela någon roll vilket kön, vilken trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning du har.

Region Skåne är en inkluderande arbetsplats och ska fortsatt stolt hissa mångfaldens flagga, såväl i handling som bildligt genom att till exempel fortsätta flagga med Prideflaggan och hissa den svenska flaggan på internationella kvinnodagen, 8 mars.

Skåningen ska alltid erbjudas en jämställd vård och en likvärdig service, oavsett kön eller ålder. För att ändra strukturer och bryta ej jämställda livsvillkor krävs handlingskraft och ledarskap. För att förbättra jämställdhetsarbetet behöver Region Skåne anmäla sig till SKRs Modellkoncept för jämställdhet under 2025.

För att säkerställa att HBTQI+-personer får en trygg vård borde samtliga offentliga vårdcentraler i regionen HBTQI+-certifieras. Det behövs en kunskaphöjning hos primärvården om effektiva sätt att förebygga, upptäcka och motverka hedersförtryck och våld i hemmet, därför vill vi erbjuda all vårdpersonal utbildning inom dessa områden.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och är ett av våra största och allvarligaste samhällsproblem. Det är en grundläggande mänsklig rättighet att leva ett liv fritt från våld och en viktig del i hälso- och sjukvårdens

uppdrag är att identifiera våldsutsatta i nära relationer.

FN:s barnkonvention utgår från barnets rättigheter och handlar om att ta tillvara barns och ungas rättigheter och intressen i samhället. Detta behöver Region Skåne bevaka.

Region Skåne behöver jobba tydligare mot funkofofi. Barnkonventionen och diskrimineringslagen är tydlig med att inget barn får utsättas för någon form av trakasserier, diskriminering eller missgynnas på grund av sin funktionsnedsättning eller variation.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- ✿ Utredda möjligheterna för att bygga koldioxidbindande i Region Skåne samt att om möjligt arbeta fram en strategi för detta.
- ✿ Ta fram nya operativa miljömål.
- ✿ Identifiera konkreta åtgärder för hur Region Skånes egen elproduktion kan öka.
- ✿ Tillskriva regeringen att skyndsamt lösa nätanslutningsproblematiken för Kriegers flak.
- ✿ Att Region Skåne ansluter sig till SKR:s modellkoncept för jämställdhet.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Region Skåne står inför stora kompetensförsörjningsutmaningar och behöver göra förändringar i arbetsmiljön och satsa mer på befintlig personal. Vi behöver flytta ansvar, bestämmande och makten närmare våra anställda. Ett större inflytande skapar ett större engagemang och en bättre arbetsmiljö. Specifika satsningar behöver ske för att locka medarbetare till vården på den östra sidan av Skåne.

Utan vår viktiga vårdpersonal kan vi inte bedriva en trygg och säker vård för varje skåning. I framtiden kommer förmodligen en stor del av den vård vi efterfrågar kunna ges i hemmet med hjälp av digitala verktyg. Det ställer nya krav på de som ska tillhandahålla vården. Men även om en stor del av vården i framtiden digitaliseras, kommer behovet av fysiska vårdinrättningar att kvarstå.

Centerpartiet vill att Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsplats för fler. Fler medarbetare ska få möjlighet till kompetensutveckling och medarbetarna behöver få större inflytande på den egen avdelning. Region Skånes personal är och kommer alltid att vara den viktigaste resursen. De är en nödvändighet för att kunna bedriva verksamheten. Inte minst för att kunna driva kärnverksamheten.

Varje medarbetare borde själva få göra ett mer aktivt val när det kommer till hur semesterersättningen ska användas och därför ska semesterväxling införas.

Region Skånes arbetsplatser ska vara jämställda, trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. En attraktiv arbetsplats med god arbetsmiljö är en av de avgörande förutsättningarna för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Det ska inte spela någon roll vilket kön, vilken trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning du har. Demokratifrämjande insatser, antidiskriminering och arbetet med mänskliga rättigheter måste vara en del av alla verksamheter inom Region Skåne. Arbetsmiljön i Region Skåne ska präglas av tillit och psykologisk trygghet, vilket förutsätter att det gemensamma arbetet med kultur, värderingar och ledarskap fortsätter.

Under 2025 behöver sjukfrånvaron följas upp och analyseras noggrant, inte minst utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Fler behöver se vårdyrket som ett karriärsval. För att lyckas med det måste arbetsmiljön bli bättre, tryggheten för såväl patienter som personal ska öka, lönerna ska bli högre och möjligheterna till vidareutbildning ska förbättras. Arbetet som sommarjobbare ska fortsätta och utökas för att ge fler ungdomar en chans att prova på yrket.

Anställda inom Region Skåne ska kunna få sin specialistutbildning helt eller delvis betald och fler ska ha möjligheten till parallellt forskningsarbete vid sidan om ordinarie arbete.

Maten är grundläggande vid all typ av medicinsk behandling och felnäring bidrar till ökade kostnader, ökad risk för komplikationer och längre vårdtider, därför är en satsning på dietister i regionen viktig. Region Skåne

behöver aktivt driva att det ska förläggas en dietistutbildning vid Högskolan i Kristianstad.

Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av Region Skånes stora utmaningar. För att möta framtidens ökade behov måste Region Skåne anställa fler i den skånska vården. En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. Bedömningen är att dagens och framtidens utbildningsvolymerna inte kommer räcka till för att säkerställa tillgången på rätt kompetens. Förändringar behövs av såväl arbetssätt som kompetensstruktur för att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

För att förbättra arbetsmiljön för befintlig personal och samtidigt säkra kompetensförsörjningen behöver det identifieras flera olika lösningar. I detta arbete är det nödvändigt att personalen inkluderas mer, inte minst när det kommer till arbetsmiljön. Samtidigt är det också viktigt att poängtera att lösningarna inte alltid behöver vara koncernövergripande utan här måste regionen vara öppen till att ha olika lösningar på olika platser. Detta är nödvändigt för att Region Skåne ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare. Hyrstoppet av sjuksköterskor är en viktig pusselbit i arbetet med en bättre arbetsmiljö och därför behöver den påbörjade arbetet med hyrstopp av läkare påskyndas.

Det finns många olika åtgärder som är viktiga och som tillsammans bidrar till att förbättra situationen med kompetensförsörjningen. Dels handlar det om att stärka samarbetet med de skånska lärosätena, både för att ha rätt antal utbildningsplatser utifrån behoven, dels för att kunna locka in studenterna till Region Skånes verksamhet efter avslutade studier. Det finns också en stor potential i att ta tillvara kompetensen hos redan utbildade personer som kommer till Sverige från andra länder. Arbetssätt och struktur för att ta emot personer med utbildning från andra länder behöver fortsatt utvecklas.

Rätt använd kompetens

Att använda alla medarbetares kompetens på bästa sätt är en komplex utmaning. För att lyckas behöver det arbetas med kontinuerlig verksamhetsutveckling och anpassning av arbetsuppgifternas fördelning. Normer och arbetssätt behöver utmanas och nya perspektiv och innovation bejakas. Beslut och förändringar ska grundas i strategisk analys och planering på både kort och lång sikt där alla perspektiven i medarbetarens anställningscykel behöver beaktas. Genom att tillsammans se över arbetsuppgifternas innehåll, vem som utför uppgifterna och hur de genomförs kan den samlade kompetensen användas på ett bättre sätt. Medarbetare med gedigen erfarenhet och som arbetat länge i regionen ska premieras. Fler specialistroller behöver finnas, det måste skapas karriärvägar som inte innebär en chefsroll.

Arbetet med rätt använd kompetens kan innebära uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införandet av nya kompetenser. Detta kan frigöra tid för patientarbete genom att administration och vårdnära service kan göras av annan personal än vårdpersonalen.

Mål och riktade uppdrag

Nya uppdrag 2025

- 🌿 Följa upp sjukfrånvaron och analysera den noggrant, inte minst utifrån ett jämställdhetsperspektiv.
- 🌿 Stärka samarbetet med de skånska lärosätena.
- 🌿 Verka för att etablera en dietistutbildning i Kristianstad.
- 🌿 Erbjuder all sjukvårdspersonal utbildning kring förtryck och diskriminering samt HBTQI+-kompetens.
- 🌿 Erbjuder fler möjligheter till parallellt forskningsarbete vid sidan om ordinarie arbete.
- 🌿 Kompetensutveckling gällande psykisk ohälsa inom primärvården ökar.
- 🌿 Region Skåne fattar beslut om mål för regionens långsiktiga kompetensförsörjning.
- 🌿 Region Skåne inför semesterväxling.

EKONOMI

En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service i form av säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. Regionfullmäktige antar i verksamhetsplaner och budgetar riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Huvudbudskapet i riktlinjerna är att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt. Verksamhetsplan och budget är Region Skånes viktigaste styrdokument. Regionfullmäktiges budgetbeslut ska inte enbart anses styrande för budgetåret, utan för hela den aktuella planperioden. Nämnder och styrelser får inte fatta beslut som går utanför de ekonomiska ramarna, vilket även gäller under år 2 eller 3 i planperioden. Om sådana beslut behöver fattas, måste regionfullmäktige först ge sitt godkännande.

I dagens tuffa ekonomiska läge är det viktigt att vi fortsatt har en fungerande och nära vård, en kollektivtrafik att räkna med och en kultur som får oss att må bra. Med detta sagt, måste vi börja med besparingar och innovativa lösningar i de verksamheter i regionen som blöder. Vi kan inte skjuta över allt ansvar på kommande generationer, utan måste här och nu säkerställa att vi inom en snar framtid har en budget i balans.

Skattesatsen för 2025 lämnar Centerpartiet oförändrad. Många medborgare och familjer går på har svårt att få privatekonomin att gå ihop och vi tror inte att en skattehöjning är en hållbar lösning för skåningarna.

Finansiella mål

Det är nödvändigt att ha en ekonomi i balans, och att leva upp till det lagstadgade balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Det omvända förhållandet leder annars till att kommande generationer får betala för dagens överkonsumtion. Regionfullmäktige har lagt fast nedanstående finansiella mål som leder till att Region Skånes finansiella ställning stärks. Det krävs full acceptans och strikt följsamhet till de finansiella målen för att nå god ekonomisk hushållning.

Resultatmål

Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Ett överskott är nödvändigt av flera olika skäl. Region Skåne står inför ett investeringsbehov i mångmiljardklassen de kommande åren, vilket framför allt gäller sjukhusbyggnader. Investeringsutgifterna är vida större än avskrivningsnivåerna. Utan ett positivt resultat måste stora delar av investeringarna lånefinansieras, vilket i längden leder till att räntekostnaderna undantränger utrymme för kärnverksamheten. Ett annat skäl är att ha möjlighet att parera för förändringar i sysselsättning, skatteunderlag och utjämningsystem. I förberedelse inför oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten, krävs en buffert i form av ett resultatöverskott.

Med anledning av rådande lågkonjunktur och stora kostnader kopplat till inflation uppnås inte resultatmålet för 2025. För 2025 är planen att nå ett balanskravs resultat och från och med 2026, är målet att återgå till resultatnivåer som är förenliga med resultatmålet.

Finansieringsmål

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt.

Under 2025–2027 planeras för en självfinansieringsgrad (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) som inte äventyrar skuldsättningsmålet.

Skuldsättningsmål

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Lånefinansiering till drift och ersättningsinvesteringar är inte tillåtet av ovan nämnda skäl. Däremot har Region Skåne tagit stora investeringsbeslut, som bland annat innebär att flertalet sjukhusbyggnader ska moderniseras och förnyas. Investeringarna kommer att uppgå till betydande summor för dessa projekt. Till detta kommer även andra stora investeringar. Dessa investeringar kan inte genomföras med egna medel utan delfinansiering via upplåning måste tillgripas.

Med liggande investeringsplan och förutsatt att budgeterade resultat uppnås under den kommande planperioden bedöms att skuldsättningsmålet kommer att uppfyllas, vilket är en förutsättning för att klara de mycket stora investeringar som kommer längre fram. Vid en nettoskuld över 25 procentsnivån riskeras nämligen nedgradering i den del av ratingbeslutet som rör låneskuld. Ett sämre ratingbetyg resulterar automatiskt i sämre lånevillkor för Region Skåne och därmed ökade kostnader.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Den bedömningen av svensk ekonomi är att lågkonjunktoren sedan sommaren har nått sin botten. Framåtblickande indikatorer visar stigande optimism bland de svenska hushållen. En alltmer expansiv ekonomisk politik bidrar samt att Riksbanken har sänkt styrräntan tre gånger i år och signalerar fler sänkningar både i år och nästa. KPIF-inflationen har sedan juni i år legat under två procent vilket är Riksbankens inflationsmål. Regeringen har också skiftat fokus och presenterade i september en expansiv budget för att bland annat lyfta ekonomin ur rådande lågkonjunktur. Än syns inte någon uppgång för hushållens konsumtion i utfallen men uppgången förväntas komma till vintern, drivet av högre reallöner, en ökning av de disponibla inkomsterna, efter skatt och ränteutgifter, samt den groende framtidstron. Detta driver inledningsvis den svenska konjunkturåterhämtningen. Under nästa år bidrar även något starkare tillväxt för exporten. Återhämtningen i Europa väntas gå trögt och tillväxten där bedöms lyfta senare än i Sverige. Sammantaget blir den svenska tillväxten svag i år. Trots klart starkare tillväxt kommande två år dröjer det innan ekonomin helt har lämnat lågkonjunktoren bakom sig.

En högre BNP-tillväxt bidrar gradvis till en allt starkare arbetsmarknad, men förstärkningen blir relativt utdragen. Den högre BNP-tillväxten bedöms först lyfta produktiviteten, därefter medelarbetstiden via högre antal arbetade timmar. Det dröjer därför innan återhämtningen också ger avtryck i ett stigande antal sysselsatta. Därför antas en nedgång av andelen arbetslösa ske först i slutet av 2025. Löneutvecklingen ligger även i år på en högre takt jämfört med de senaste åren, vilket dock fram till i våras motsvarat reallönesänkningar i drygt två års tid, innan den växlar ned något nästa år.

Skatteunderlagsprognos

Enligt SKR:s prognos från oktober 2024 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet. För 2024 ökar skatteunderlaget svagt men beräknas växa upp kommande år. Som genomsnitt under perioden 2024–2027 beräknas skatteunderlaget öka i linje med den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2014–2023.

Under 2024 ökar antalet arbetade timmar svagt med följd att även skatteunderlagets ökningstakt bromsar in. Detta gör att lönesummans bidrag till skatteunderlagstillväxten 2024 minskar med nästan en procentenhet jämfört med 2023. Konjunktoren bedöms ta fart nästa år vilket kommer ge fler arbetade timmar, en huvudförklaring till uppväxlingen av tillväxten för lönesumman och skatteunderlaget 2025.

År 2024 gynnas skatteunderlaget av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomsterna, i likhet med 2023. Detta förklaras främst av stora öknings av prisbasbeloppet. Uppräkning av vissa skatteskalor och förstärkning av det förhöjda grundavdraget inverkar samtidigt negativt på skatteunderlaget i år, den underliggande ökningen av skatteunderlaget är således högre. Regeleffekter dämpar med andra ord skatteunderlaget totalt sett i år. Nästa års regeleffekter drar även de ner skatteunderlaget, givet förslagen i budgetpropositionen för 2025. Framförallt en ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget samt den slopade avtrappningen i det förhöjda grundavdraget dämpar skatteunderlaget nästa år.

Att inflationen 2024 växlat ned rejält jämfört med föregående års höga inflationstakt medför långsammare ökning av prisbasbeloppen kommande år. Speciellt blir ökningarna små 2026 och 2027, då KPI-inflationen beräknas bli låg 2025 och 2026. Nedväxlingen av inflationen medför även att garantipensioner ökar långsammare och att skatteskalorna inte räknas upp lika snabbt.

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att sektorns köpkraft årligen beräknas öka framöver, efter två år av nedgång. Speciellt stark blir den reala uppgången 2025. Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna då, en stor kontrast mot de stora ökningarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur det slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på resultatet 2025. Även om det är en ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,8 procent per år 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt om det svaga året 2023 exkluderas.

Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, då de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler äldre. Samtidigt som vi har låga födelsetal kommer behoven av omsorg och vård av äldre att kräva allt större resurser, vilket blir en stor utmaning att hantera.

Ekonomiskt utgångsläge

Årsbokslutet 2023 visade ett ekonomiskt underskott med – 4 035 miljoner kronor, vilket ska jämföras med ett budgeterat underskott med - 839 miljoner kronor. Resultatet efter januari–augusti 2024 pekar på ytterligare något försämrat utfall och helårsprognosen bedöms efter augusti till -4 512 miljoner kronor.

Den höga inflationen de två senaste åren har inneburit att Region Skånes kostnader ökat kraftigt med underskott som följd. Även om inflationen nu faller tillbaka innebär det inte sänkta priser utan snarare en stabilisering av den nya prisnivån. Kommande år förväntas dock pensionskostnaderna falla tillbaka till en mer normal nivå och tillsammans med den förväntade återhämtningen i Sverige och omvärlden förbättras ekonomin. Region Skåne har samtidigt stora investeringsbehov i fastigheter och stor satsning i nytt vårddokumentationssystem att hantera ekonomiskt framöver.

Återställande av underskotten 2023 och 2024 tillsammans med stora ekonomiska utmaningar innebär ett fortsatt tufft ekonomiskt läge för kommande planperiod.

Intäktsutveckling

Skatteintäkter

I denna budget används SKR:s prognostiserade uppräkningsfaktor för Skåne när faktiskt skatteutfall för 2022 räknas upp till en prognos för 2023 års skatteunderlag. För uppräkningsfaktor för denna prognos för 2023 års skatteunderlag används av regeringen fastställda uppräkningsfaktorer för åren 2024–2025. Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2024 och 2025 uppgår till 3,1 procent respektive 4,5 procent. SKR:s prognos är något högre vilket gör att prognos för slutavräkningen 2025 blir positiv med 205 miljoner kronor. Denna omständighet är beaktad i föreliggande budget.

För perioden som helhet, till och med 2027, visar den prognos som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2025 en starkare ökning av skatteunderlaget än SKR:s nuvarande bedömning. SKR har en starkare utveckling under 2024 medan regeringen i sin prognos har en starkare ökning alla andra år. Föreliggande budget utgår från SKR:s prognos.

I denna budget föreslås skattesatsen vara oförändrad och uppgå till 11,18 kronor.

I budget för 2025 med plan för 2026–2027 är ökningstakten för skatteintäkterna 4,5 procent, 4,7 procent respektive 4,5 procent.

I regeringens budgetproposition för 2024 ökas regionernas andel av anslaget för kommunalekonomisk utjämning med 4 845 miljoner kronor. Totalt uppgår anslaget "Allmänna bidrag till regioner" till 48 693 miljoner kronor.

Övriga generella statliga bidrag

I regeringens budgetproposition för 2025 minskas regionernas andel av anslaget för kommunalekonomisk utjämning med 670 miljoner kronor. Totalt uppgår anslaget "Allmänna bidrag till regioner" till 48 025 miljoner kronor (48 695 miljoner kronor för 2024).

Statens bidrag till regionerna för kostnader för läkemedelsförmånerna uppgår till 41 087 miljoner kronor för 2025. Region Skåne förväntas erhålla 5 453 miljoner kronor av dessa.

Sektorsbidraget för hälso- och sjukvården uppgår i budgetpropositionen till 2 miljarder kronor. Region Skånes andel förväntas bli 265 miljoner kronor.

Specialdestinerade statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag om cirka 1 813 miljarder kronor ingår i den centrala finansieringen för 2025.

Riktade statsbidrag till hälso- och sjukvård (utgiftsområde 9 i statens budget), ingår som en del i den totala budgeterade finansieringen av regionbidragen till hälso- och sjukvården. Detta innebär att styrelser och nämnder, inom givna ekonomiska ramar, åläggs att leva upp till de inriktningar och krav som ska uppfyllas för att Region Skåne ska tilldelas sin andel av dessa statliga medel samt att följa upp insatser och effekter.

Kostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen har de senaste två åren varit hög främst då kopplat till den höga inflationen. När denna nu stabiliseras på en mer normal nivå beräknas utvecklingen sjunka tillbaka betydligt. För budget 2025 beräknas en negativ nettokostnadsutveckling med -2,8 procent.

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar fullfonderingsmodell vid redovisning av pensionskostnaderna. Det innebär att hela pensionsskulden, intjänad såväl före 1998 som från och med 1998, redovisas som en skuld i balansräkningen. Årets intjänade pension samt värdesäkringen av hela skulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Fullfonderingsmodellen ger därmed en mer rättvisande bild av Region Skånes ekonomiska resultat och ställning och därmed bättre grund för ekonomistyrning.

Pensionskostnaderna har näst intill fördubblats mellan 2022 och 2023 upp till en nivå på cirka 7,6 miljarder kronor för att öka ytterligare upp till cirka 9 miljarder kronor 2024. Bedömningen är att de sedan ska falla kraftigt ner till 4,8 miljarder kronor 2025. Det handlar om stora slag i olika riktningar, och orsaken är variationer i omvärldsfaktorer inom det makroekonomiska området. Den enskilt viktigaste faktorn är inflationen, som via prisbasbeloppet avgör värdesäkringen av pensionsskulden. Inflationen har legat högt 2023–2024 men bedöms falla tillbaka 2025. Med en pensionskund på cirka 47 miljarder kronor får varje procentenhets förändring i inflationen stort genomslag.

Fullfonderingsmodellen ger i normalfallet lägre kostnader än blandmodellen eftersom utbetalningarna av pension intjänad före 1998 är större än värdesäkringen av denna skuld. Differensen mellan fullfonderingsmodell och blandmodell måste beaktas i Region Skånes balanskravsberäkning. För 2024 gäller att fullfondering ger cirka 638 miljoner kronor i lägre kostnad. Det framräknade balanskravsresultatet ska justeras med ovanstående differens.

Finansiella intäkter och kostnader

Under 2024 har långfristig upplåning hittills upptagits till ett totalt värde av 1 300 miljoner kronor. Genomsnittsräntan i den räntebärande låneskulden har succesivt under året allteftersom ny upplåning genomförts. Genomsnittsräntan är däremot betydligt lägre än vad som förutspåddes i samband med budget 2024. Orsakerna är huvudsakligen två. Dels beroende på lägre marknadsräntor, dels en lägre nyupplåning än budgeterat. Räntekostnaderna för 2024 förväntas uppgå till drygt 252 miljoner kronor, vilket är 58 miljoner kronor lägre än budgeterat. Under 2025 förväntas räntekostnaderna uppgå till 246 miljoner kronor. Det baserar sig på en låneskuld uppgående till 13 801 miljoner kronor vid årets slut. Genomsnittsräntan i den räntebärande låneskulden väntas då uppgå till 2,07 procent. Då marknadsräntorna är förhållandevis lägre än i samband med föregående budgetår förväntas de finansiella intäkterna för att uppgå till 30 miljoner kronor under 2025. Beräkningen av räntenivån på bankinlåningen bygger också på marknadens förväntningar med tillägg för upphandlad samt förhandlade räntemarginaler i bank. Intäkterna för utlånade lån väntas uppgå till 13 miljoner kronor och speglar också rådande ränteläge.

Övriga beräkningsförutsättningar

Regionstyrelsen har antagit principer för när internräntan ska justeras. För att ge verksamhetsmässigt bra planeringsförutsättningar beslutades internräntan i samband med att regionstyrelsen beslutade om planeringsdirektiv. Oförändrad internränta motsvarande 2,0 procent gäller även för 2025.

Kreditivräntan är räntebelastningen på upparbetat kapital i pågående bygg- och utrustningsprojekt. För utrustningsprojekt tillämpas kreditivränteberegningarna för större strategiska investeringar med långt genomförande i första hand tåginvesteringar. Räntesatsen motsvarar Region Skånes genomsnittliga ränta på den totala låneskulden. Kreditivräntan för 2025 bedöms vid budgettillfället uppgå till 2,07 procent, 2,14 procent 2026 samt 2,41 procent 2027. Kreditivräntan för bygg uppgår till 148 miljoner kronor för budgetåret 2025, 132 miljoner kronor 2026 och 164 miljoner kronor 2027.

Under 2023 och 2024 har central finans hanterat en del av de kraftigt ökade pensionskostnaderna inom egen budget, i stället för att höja verksamhetens arbetsgivaravgifter (AGA) till den nivå som annars hade krävts. Inför 2025 faller pensionskostnaderna åter till mer normala nivåer och Region Skåne återgår därmed till en normal hantering av AGA vilket innebär att verksamheterna har fullt kostnadsansvar för hela lönekostnaden. Det innebär också att uppräknigen av regionbidragen med LPIK justeras så att de ca 1 500 miljoner som

hållits kvar centralt 2023 och 2024 fördelas ut i regionbidragen. Den positiva effekten på uppräknigen av regionbidragen uppgår därmed till 2,8 %.

Resultatbudget

Med ovanstående beräkningsförutsättningar och angiven utveckling av Region Skånes intäkter och kostnader summeras resultatbudgeten enligt fullfonderingsmodellen till 640 miljoner kronor 2025, 1156 miljoner kronor 2025 och 1 195 miljoner kronor 2026.

Det budgeterade resultatet för 2025–2027 uppgår genomsnittligt till 1,7 procent av de samlade intäkterna från skatt, utjämning och statsbidrag.

Finansiering

Nettolåneskulden förväntas vid 2024 år slut uppgå till 10 553 miljoner kronor. Avvikelsen från budget är 432 miljoner kronor. Nyupplåningsbehovet enligt prognos pekar på ett behov omkring 981 miljoner kronor lägre än vad som förutspåddes i samband med budget. De huvudsakliga faktorerna för avvikelsen beror på lägre investeringsutgifter under året samt något förbättrad kapitalbindning. Totalt sett medför det att Region Skåne går in i 2025 med en något lägre låneskuld än tidigare förväntat.

Bruttoupplåningsbehovet för 2025 förväntas att uppgå till 2 914 miljoner kronor, varav 1 200 miljoner kronor avser refinansiering av befintlig skuld. En fortsatt relativt hög investeringstakt motsvarande 5 300 miljoner kronor är anledningen till en förväntad högre skuld. Verksamheten förväntas generera ett kassaflödesmässigt överskott på 3 551 miljoner kronor som huvudsakligen härstammar från pensionsavsättningar och avskrivningar. Däremot täcker det inte hela kapitalbehovet varför nyupplåning används för att finansiera överskjutande del av investeringarna.

Sammanfattningsvis förväntas Region Skånes nettolåneskuld uppgå till 12 301 miljoner kronor i slutet av 2025 vilket motsvarar en ökning med 1 749 miljoner kronor under året.

Region Skåne förväntas i slutet av 2024 såväl som under hela 2025 ha 1 500 miljoner kronor i löpande betalningsberedskap i form av egen likviditet, 1 000 miljoner kronor i outnyttjad checkräkningskredit i hembanken samt outnyttjade kreditramar i Europeiska Investeringsbanken motsvarande 1 900 miljoner kronor. Under 2025 ökar checkräkningskrediten i enlighet med genomförd banktjänsteupphandling till 2 000 miljoner kronor och Region Skåne förväntas gå in i 2025 med ytterligare 2 000 miljoner kronor i revolverande kreditfaciliteter jämnt fördelat på löptider uppgående till maximalt 5 respektive 7 år.

Långfristig upplåning kommer att ske framför allt genom emissioner av gröna obligationer i penningmarknaden med diversifierade löptider med hänseende till befintlig skuld. Upplåning kan också fram till slutet av april ske via Europeiska Investeringsbanken i enlighet med återstående utrymme av befintligt kreditavtal där kredittiden planenligt förfaller i slutet av månaden. Vid planperiodens utgång 2027 förväntas den räntebärande nettolåneskulden att uppgå till 14 197 miljoner kronor.

Ramen för den totala externa låneskulden, som definieras som Region Skånes lånetak fastställs till 16 000 miljoner kronor. Denna nivå bedöms som god marginal för att hantera såväl planerat upplåningsbehov under året såväl som för oförutsedda händelser, utan att förnyade beslut under 2025 ska krävas. Ramen inkluderar inte en omklassificering av hyresavtal till följd av förändrade redovisningsrekommendationer. Skuldökning till följd av förändrade redovisningsprinciper påverkar inte den externt räntebärande låneskuld som åsyftas och inkluderas således inte i den ram som regionfullmäktige fastställer.

Investeringar

Den kommande planperioden 2025–2027 kommer innebära fortsatt höga investeringsnivåer då flera av de pågående strategiska investeringarna, (över 50 miljoner kronor), är i full produktion. Sammanlagt avsätts 14,5 miljarder kronor under treårsperioden. Dessa investeringsnivåer beror på de beslut som fattats den senaste tioårsperioden om flera mycket stora investeringar.

Ett av Region Skånes finansiella mål, skuldsättningsmålet, innebär att den externa räntebärande nettolåneskuldssättningen inte skall överstiga 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Med liggande investeringsplan och förutsatt att budgeterade resultat uppnås under den kommande planperioden bedöms att skuldsättningsmålet kommer uppnås. Det kommer dock bli angeläget att ha stor restriktivitet under de kommande åren avseende nya investeringar och ökad kontroll avseende pågående investeringar.

Regionstyrelsen fastställde i april 2024 en reviderad investeringsprocess som innehöll justeringar utifrån ny politisk organisation i den nya mandatperioden, en anpassning av budgetprocessen till höstbudget samt justeringar av beloppsgränser. Av särskild vikt när det gäller beloppsgränser är att den i budget 2024 sänkta beloppsgränsen för strategiska investeringar från 100 Mkr till 50 Mkr kompletterats med motsvarande

sänkning avseende utrustningsinvesteringar. Gränsen för strategiska investeringar styr beslutsprocessen och om gränsen överstigs fattas beslut om medelstildelning med mera i politiken.

Bygginvesteringar

I budget 2024 infördes en ny indexmodell för strategiska bygginvesteringar med utgångspunkt i Riksbankens prognos för inflationen. I budget 2025 har nya indexberäkningar gjorts utifrån den nya modellen och baserat på Riksbankens prognos i juni 2024. Den nya prognosen innebär en något sänkt indexutveckling för den kommande planperioden jämfört med antagandena i budget 2024 baserat på en inflation som faller något snabbare än tidigare beräkningar.

Region Skåne står inför stora investeringar framöver, inte minst avseende nya sjukhus. Detta kräver en genomtänkt och långsiktig strategi så att dessa investeringar ger störst nytta och effekt för invånarna. Baserat på erfarenheterna i tidigare stora projekt kan konstateras att Region Skåne har ökat sin förmåga att styra stora byggprojekt inte minst genom etablerande av en generisk byggprocess. Ett utvecklingsområde är dock att förbättra de tidiga skedena i projekt som syftar till att beskriva vad som skall byggas. Det är viktigt att dimensionerande beskrivningar och samband är fastställda och beskrivna innan byggaktiviteter tar vid. Regiondirektören har därför beslutat om att etablera ett regionalt programkontor med fokus på att tillsammans med de mottagande verksamheterna och med stöd av Regionfastigheter där så krävs ta fram övergripande beställningar av vad som skall byggas i strategiska projekt över 1 miljard kronor i bygginvestering inom hälso- och sjukvården.

Pågående bygginvesteringar över 50 miljoner

Bussdepåer i Malmö och Lund

Region Skåne har i avsiktsförklaringar med Lunds kommun och Malmö stad konstaterat att den fortsatta utvecklingen av städerna förutsätter etablering av nya och moderna bussdepåer en i Lund och två i Malmö.

I Lund har en befintlig bussdepå på Gastelyckan i Lund förvärvat och ytterligare förvärv av kringliggande tomter har gjorts för att för att möjliggöra en utbyggnad. Under våren 2023 beslutade regionstyrelsen om medelstildelning för det kvarvarande arbetet. Efter genomförd upphandling tecknades avtal med byggentreprenör sommaren 2023. Byggproduktion startade under hösten 2023 och ny- och ombyggnad av befintlig depå bedöms vara klar kring årsskiftet 2024/2025. Tidig sommar 2024 kom en dom i Mark- och miljödomstolen som gör att bedömningen är att det inte längre är möjligt att i tid flytta den återvinningscentral som planerades för att möjliggöra expansionen på de förvärvade tomterna. Alternativa lösningar för expansionen undersöks nu och det finns därmed en risk för avvikelser avseende både tid och pengar.

Sedan tidigare har mark förvärvat genom köp av bolag för etablering av den centrala bussdepån i Malmö. I september 2023 beslutade regionstyrelsen om medelstildelning för genomförandet av etableringen av depån baserat på programhandlingen. Upphandling av totalentreprenad är nu klar och bygglov är beviljat. Byggproduktion bedöms starta kring årsskiftet 2024/2025 med ett färdigställande under senhöst 2026.

För den större depån i Malmö i Lockarp har detaljplan nu fastställts och bygglov beviljats. I april 2024 beslutade regionstyrelsen om medelstildelning för genomförandet av etableringen av depån baserat på programhandlingen. Upphandling av totalentreprenad är också klar. Byggproduktion bedöms starta kring årsskiftet 2024/2025 med ett färdigställande under tidig vår 2027.

Entreprenadupphandlingarna av de två depåerna i Malmö har inneburit att den samlade prognosen har kunnat revideras ner till 1,4 miljarder dock med kvarvarande risk för depån i Lund.

Centrallager

Som ett led i arbetet med robust försörjning beslutade regionstyrelsen i juni 2022 att utlösa en option på nyuppförd externt förhyrd centrallagerbyggnad i Burlöv. I mars beslutade regionstyrelsen att godkänna hyresavtalet och utrustningsinvestering om 58 miljoner kronor. Den nuvärdesberäknade hyran motsvarar 150 miljoner kronor. Det nya centrallagret beräknas överlämnas för inflyttning sommaren 2025.

Pågående bygginvesteringar inom hälso- och sjukvården

Nya sjukhusområdet i Malmö

Arbetet med utvecklingen av det norra sjukhusområdet i Malmö börjar närma sig slutfasen efter mer än ett decennium sen inriktningen fastställdes av regionstyrelsen. En större etablering av ersättningsbyggnader genomfördes på två platser på sjukhusområdet vilket möjliggjorde att äldre byggnader kunde lämnas och rivas för att bereda plats för två nya vårdbyggnader och en servicebyggnad. Samtidigt har sjukhusets kulvertsystem byggt ut vilket möjliggör att stora delar av transportflödena på området flyttar under jord. Under senhösten 2021 stod ett bårhus klart och i maj 2023 invigdes servicebyggnaden. Den första av de två vårdbyggnaderna togs i bruk våren 2024 och den andra större vårdbyggnaden tas i bruk hösten 2025.

Den samlade budgeten för projektet är 12,3 miljarder kronor i bygginvestering och 1,9 miljarder kronor i utrustningsinvestering. Den senaste prognosen innebär att projektet kommer rymmas inom sin samlade ram.

Utöver de insatser som beskrivs i regionfullmäktiges beslut om nya sjukhuset i Malmö pågår ytterligare några större projekt i olika skeden på sjukhusområdet i Malmö:

Under hösten 2019 tog regionstyrelsen ett inriktningsbeslut om att framtida etablering av nya lokaler för barn- och vuxenpsykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ verksamhet, med mera, ska ske på det södra sjukhusområdet i Malmö. I början av 2022 fastställde regionstyrelsen en avsiktsförklaring med Malmö stad om det fortsatta arbetet. Detaljplanearbete pågår och en projektorganisation inom Region Skåne är etablerad som i ett första skede genomför planeringen av de nya byggnaderna tillsammans med verksamheten. Omfattningen av projektet är fortfarande osäkert men det handlar om flera miljoner. Under planperioden avsätts medel för planering och inledande projektering.

Under hösten 2023 beslutade regionstyrelsen att ta emot en donation som innebär dels inköp och installation av en MR-Linac på strålbehandlingen i Lund, dels en nybyggnation av ett bröstcancercentrum i Malmö. När det gäller det senare finns en byggrätt som möjliggör att skapa ytterligare ytor och i budgeten är avsatt medel för att genomföra även denna del om det bedöms finnas skäl för detta utifrån den samlade bedömningen av ytbehov på sjukhusområdena. MR-Linac är nu upphandlad till ett belopp som understiger avsatta medel något. I samband med installation av utrustningen kommer det finnas behov av att genomföra lokalanpassningar för att uppfylla de krav som ställs på MR-utrustning. Anpassningarna understiger gränsen för strategiska investeringar och regiondirektören får i uppdrag att medelstilla delar av anpassningarna. Medel avsätts för ändamålet.

De insatser som bedrivs i Malmö omfattar inte hela sjukhusområdet. Ett arbete pågår med en samlad fysisk utvecklingsplan för sjukhusområdet, för att få en samlad bild av behoven och för att kunna ta ställning till olika genomförandescenarier. Under 2024 har ett arbete genomförts med att kartlägga tomställda lokaler och potentiell användning för dessa på sjukhusområdet efter inflyttning i nybyggnationerna.

Nya sjukhusområdet i Lund

Arbetet med att utveckla sjukhusområdet i Lund har hittills inte på samma sätt som i Malmö fokuserat på ett genomförande, utan har mer haft karaktären av ett fördjupat planeringsarbete för fastighetsutveckling.

Flera fastigheter på sjukhusområdet i Lund är äldre och det finns problem som inte kan avvakta en långsiktig lösning för sjukhusområdet. Förutsättningarna för neonatalverksamheten, kvinnosjukvården samt för infektionsverksamheten är särskilt bekymmersamma. Regionstyrelsen beslutade därför i december 2021 om medel för programhandlingskedet för en om- och tillbyggnad. Regionstyrelsen beslutade hösten 2023 om medelstillelse för projektet. En samverkansentreprenad är upphandlad och under våren 2025 beräknas beslut om genomförande av byggfasen tas efter att Region Skåne tillsammans med entreprenören tagit fram tidplan och riktpolis. Rivningsarbete för att möjliggöra kommande produktion är påbörjad. Den gällande tidplanen innebär ett färdigställande under 2027 men det finns indikationer på förseningar. Projektet bedöms med utrustning innebära en sammanlagd investering om drygt 700 miljoner kronor.

Parallellt med dessa insatser pågår arbetet med att ta fram en långsiktig plan för ersättningslokaler för sjukhuset i Lund. Under våren 2022 färdigställdes en fördjupad lokaliseringsutredning avseende Skånes universitetssjukhus i Lund. I utredningen redovisas för- och nackdelar med i huvudsak tre alternativ, utveckling av befintligt sjukhusområde, placering på Smörlyckan eller placering på Brunshög. Efter en bred remissrunda tog regionstyrelsen i december 2023 ett inriktningsbeslut om framtida placering av Skånes Universitetssjukhus i Lund på Smörlyckan. I budgeten är avsatt medel för detaljplanearbete under planperioden.

Befintligt och nytt sjukhusområde Helsingborg

Sedan 2012 har ett arbete genomförts med syfte att förnya sjukhusstrukturen på det befintliga sjukhusområdet i Helsingborg. Efter återkommande omstarter utifrån ny information som framkommit beslutade regionstyrelsen under våren 2021 att gå vidare med att etablera ett nytt sjukhusområde framför att fortsätta att utveckla det befintliga. Tillsammans med Helsingborgs stad har nu ett arbete påbörjats med avsikt att etablera ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa.

Fastighets- och servicenämnden har fått i uppdrag att genomföra förprojektering och detaljplaneprocess rörande placering av ett nytt sjukhus inom området Östra Ramlösa. Detaljplanen är nu klar och fastställd i Helsingborgs kommunfullmäktige och vann laga kraft under sommaren 2024. Sjukhusets dimensionering kommer avgöra investeringens omfattning och det är därför för tidigt att göra en samlad bedömning av denna. Regionstyrelsen beslutade i december 2022 om medelstillelse för de tidiga skedena.

Byggtiden för ett nytt sjukhus bedöms initialt till 11–13 år. Det innebär att det befintliga sjukhuset i Helsingborg kommer att fungera som akutsjukhus under många år framåt. I stora delar av befintlig huvudbyggnad finns eftersatt behov där åtgärder planerats inom ramen för det strategiska projektet NSH. En samordnad plan för behovet av kortsiktiga insatser på sjukhusområdet har tagits fram och regionstyrelsen beslutade i maj 2023 om medelstillelse av det samlade projektet, bygg och utrustning, med knappt 850 miljoner kronor. Samtliga delar i projektet har nu färdigställda programhandlingar och har gått in i projekteringsfasen och i mindre utsträckning produktion. Projektet bedöms pågå fram till 2027.

Framtidens ortopedi Hässleholm (Forth)

I Hässleholm pågår arbetet med att skapa ett nytt operationshus med mottagning och vårdavdelning, med

mera, servicecentral och infrastruktur på sjukhusområdet. Under hösten 2019 beslutade regionstyrelsen om en medelstillsdelning om 1,6 miljarder inklusive utrustning. I projekteringsarbetet identifierades ett antal frågor som innebar en översyn av programhandlingen. Under våren 2022 genomfördes en upphandling av entreprenad för huvudprojektet. De inkomna anbuden överskred den beslutade budgeten väsentligt och regionstyrelsen beslutade därför att avbryta upphandlingen. En ny upphandling enligt samverkansmodellen genomfördes och avtal tecknades under våren 2023. Processen med den nya entreprenören bedömdes innebära dels en avvikelse i tid dels en avvikelse relativt ursprunglig budget. Ytterligare medel reserverades därför under regionstyrelsen. Samverkansmodellen innebär att Region Skåne tillsammans med entreprenören tar fram ett riktpolis och detta var underlaget för ett beslut i regionstyrelsen i februari 2024 om tilläggsfinansiering. Beslutet var i linje med den bedömning som gjordes i budget 2024 och den nya budgeten för bygg- och utrustning i FORTH-projektet är 2,6 miljarder. Under hösten 2024 togs det officiella första spadtaget för huvudprojektet och produktion beräknas pågå fram till våren 2028 med inflyttning av verksamheten under hösten samma år.

Akutmottagningarna i Kristianstad och Ystad

Regionstyrelsen beslutade i maj 2022 att ge fastighets- och servicenämnden i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för akutmottagningarna i Kristianstad och Ystad. Förstudiearbetet färdigställdes under 2023. För Kristianstad var bedömningen att det var möjligt att gå vidare med genomförandet av en nybyggnation. För Ystad var bedömningen att en fördjupad utredning behövde genomföras avseende förutsättningarna för nybyggnationer på sjukhusområdet och att det på kort sikt skulle sättas av medel för att åtgärda den problematik som finns på akuten. Dessa åtgärder skall särskilt beakta relationen mellan akutmottagningen och primärvården. I det kommande arbetet är det också av särskild vikt att beakta arbetet med och den nya förvaltningen för den nya vårdnivån nära vård. I budget 2025 avsätts medel under regionstyrelsen för fastighets- och servicenämnden att avropa när programhandlingsskedena är genomförda.

Sterilcentral Landskrona

I budget 2021 gavs ett uppdrag om att ta fram en långsiktig lösning för sterilcentralen i Landskrona. I december 2021 beslutade regiondirektören om medelstillsdelning med drygt 70 miljoner kronor bygg och utrustning utifrån regelverket kring ej strategiska bygginvesteringar. En första upphandling avbröts på grund av brist på anbud. En andra upphandling slutfördes våren 2023 med ett överdrag av budgeten med 10 miljoner kronor. Projektet är nu i produktion och bedöms vara färdigställt efter sommaren 2025.

Ej strategiska beslut

I enlighet med den reviderade investeringsprocessen har ett förslag till ram för objekt tagits fram. Under 2025 sätts 280 miljoner kronor av och för hela planperioden 1 miljard kronor. Objektens medelstillsdelning fastställs av regiondirektören.

REGIONFULLMÄKTIGES BESLUT

Regionfullmäktige har fastställt skattesatsen för 2025 till 11,18 kronor.

1. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till resultatbudget, kassaflödesbudget, och balansbudget för verksamhetsåret 2025 enligt bilaga 1–3.
2. Regionfullmäktige fastställer upprättat förslag till regionbidrag till Region Skånes nämnder för verksamhetsåret 2025 enligt bilaga 4a-b.
3. Regionfullmäktige fastställer investeringsram för 2025 enligt bilaga 5a-b.
4. Investeringsramen ställs till regionstyrelsens förfogande. Styrelsen äger rätt att vidarefördela investeringsanslag till annan nämnd.
5. Regionfullmäktige fastställer oförändrad ram för långsiktig upplåning (inklusive leasing) till 16 000 miljoner kronor 2025.
6. Regionfullmäktige fastställer de finansiella målen som de beskrivs i avsnitt *Ekonomi*.
7. Regionfullmäktige fastställer härmed övergripande uppdrag vad gäller sektor hälso- och sjukvård.
8. Regionfullmäktige fastställer, som ett undantag från tidigare beslutad uppräkningsfaktor kopplad till Konsumentprisindex (KPI), en justering av kollektivtrafiktaxan för år 2025 med +2,7 procent.
10. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och nämnderna (tillika sjukhusstyrelserna) att genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs i regionstyrelsens budgetförslag inklusive bilagor samt att följa den inriktning som i övrigt anges.
11. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen och övriga nämnder (tillika sjukhusstyrelser) att senast under december 2024 fastställa egna verksamhetsplaner och internbudgetar i enlighet med angiven inriktning i denna verksamhetsplan och budget, inklusive bilagor samt under planperioden genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs.

BILAGOR

1. Resultatbudget

Resultatbudget (Mkr)

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	12 062	12 108	12 043	12 042
Verksamhetens kostnader	-64 432	-63 524	-65 405	-66 432
Avskrivningar	-2 035	-2 371	-2 570	-2 670
Verksamhetens nettokostnader	-54 406	-53 787	-55 931	-57 059
Skatteintäkter	39 710	41 784	43 748	45 727
Utjämnning o generella statliga bidrag	14 570	14 338	14 073	14 012
Skatt, utjämnning och bidrag	54 280	56 122	57 820	59 739
Verksamhetens resultat	-126	2 335	1 890	2 680
Finansnetto	-90	-50	-134	-168
Finansiella pensionskostnader	-4 203	-1 645	-598	-1 315
Årets resultat	-4 418	640	1 158	1 197

Balanskravsberäkning (Mkr)

	Bokslut 2023	Progn 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat enligt resultaträkningen	-4 035	-4 513	640	1 158	1 197
Justering för realisationsvinster	-49	-5	-2	-2	-2
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Justerat resultat enligt fullfondering	-4084	-4517	638	1 156	1195
Justering för redovisning enligt blandmodell	202	305	-638	-923	-729
Reservering RUR	1015	0	0	0	0
Ianspråkstagande RUR	0	0	0	0	0
Balanskravsresultat	-2866	-4212	0,0	233	466
<i>Synnerliga skäl att ej återställa resultat</i>	2866	<i>4000</i>	0	0	0
<i>Ingående återställningskrav</i>	0	0	-212	-212	0
<i>Utgående återställningskrav</i>	0	-212	-212	0	0

2. Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget (Mkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamheten				
Årets Resultat	-4 417	640	1 158	1 197
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not)	8 381	4 463	3 214	4 076
Pensionsutbetalningar	-1 894	-1 949	-2 001	-2 051
Realisationsvinster/förluster	-5	-2	-2	-2
Förändring av rörelsekapital	159	398	870	835
Medel från verksamheten	2 225	3 551	3 239	4 055
Investeringar				
Förvärv av immateriella tillgångar	-390	-327	-356	-176
Förvärv av materiella tillgångar	-4 994	-4 975	-4 276	-4 383
Erhållna investeringsbidrag	3	3	3	3
Medel från investeringsverksamheten	-5 381	-5 300	-4 629	-4 556
Finansiering				
Nyupptagna lån	3 075	2 914	3 255	2 866
Amortering av lån/leasing	-1 000	-1 200	-1 900	-2 400
Förändring koncernlån	215	30	30	30
Amortering av långfristiga fordringar	5	5	5	5
Medel från finansieringsverksamheten	2 295	1 749	1 390	501
Årets kassaflöde	0	0	0	0
Likvida medel vid årets början	1 500	1 500	1 500	1 500
Likvida medel vid årets slut	1 500	1 500	1 500	1 500
Årets förändring av räntebärande nettoskuld	-2 034	-1 749	-1 390	-501
Räntebärande nettoskuld vid årets början	-8 951	-10 553	-12 302	-13 692
Räntebärande nettoskuld vid årets slut	-10 985	-12 302	-13 692	-14 194
Not Specifikation av ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	1 966	2 371	2 570	2 670
Justering för avsättningar	6 750	2 811	1 163	2 025
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	-345	38	38	38
Justering för kortfristiga finansiella poster	5	-730	-530	-630
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-32	-27	-26	-26
Summa	8 344	4 463	3 214	4 076

3. Balansbudget

Balansbudget (Mkr)

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Immateriella tillgångar	2 018	2 389	2 615	2 636
Materiella anläggningstillgångar	36 454	37 714	39 550	41 419
Finansiella anläggningstillgångar	1 148	1 144	1 139	1 134
Anläggningstillgångar	39 620	41 247	43 305	45 190
Bidrag till infrastruktur	604	566	528	491
Omsättningstillgångar	5 035	7 766	7 426	7 221
SUMMA TILLGÅNGAR	45 259	49 579	51 259	52 901
Eget kapital	#####	#####	#####	#####
därav årets resultat	-4 417	640	1 158	1 197
därav reserverat RUR	1 015	0	0	0
Pensionsförpliktelser inkl löneskatt	45 716	46 896	46 058	46 031
Övriga avsättningar	26	27	27	27
Avsättningar	45 742	46 923	46 085	46 058
Långfristiga låne- och leasingskulder	11 136	11 638	12 493	12 360
Övriga långfristiga skulder	331	300	275	250
Långfristiga skulder	11 467	11 938	12 768	12 609
Kortfristiga låne- och leasingskulder	1 691	2 680	3 210	3 840
Övriga kortfristiga skulder	11 167	11 805	11 805	11 805
Kortfristiga skulder	12 858	14 485	15 015	15 645
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	45 259	49 579	51 259	52 901

4a. Regionbidrag till nämnder/styrelser

Regionbidrag (Mkr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027
Kulturnämnden	357,4	358,0	360,1	368,4
Kollektivtrafiknämnden	4 027,2	4 298,2	4 324,0	4 423,5
Regionala utvecklingsnämnden	323,8	312,8	314,7	322,0
SUMMA REGIONAL UTVECKLING	4 708,4	4 969,0	4 998,8	5 113,9
PHHN - Psykiatri	3 382,2	3 616,3	3 656,1	3 754,8
PHHN - Rehabilitering och hjälpmedel	893,8	901,8	915,3	944,6
Sjukhusstyrelse SUS	11 199,2	12 328,3	12 463,8	12 800,4
Sjukhusstyrelse Landskrona	281,3	415,7	420,3	431,7
Sjukhusstyrelse Helsingborg	2 641,1	3 499,8	3 538,3	3 633,9
Sjukhusstyrelse Ängelholm	529,5	577,8	584,1	599,9
Sjukhusstyrelse Kristianstad	2 101,4	2 557,0	2 585,1	2 654,8
Sjukhusstyrelse Hässleholm	553,8	801,5	810,3	832,2
Sjukhusstyrelse Ystad	916,8	1 185,4	1 198,3	1 230,7
Sjukhusstyrelse Trelleborg	511,7	674,8	682,3	700,7
Primärvårdsnämnd - Offentlig drift	839,0	1 108,0	1 120,1	1 150,4
Primärvårdsnämnd - Hälsoval Skåne	7 054,6	7 234,2	7 313,8	7 511,4
Personaldriven enhet kognitiv medicin	31,4	31,8	32,2	33,1
NORV Med service	617,4	673,1	680,6	699,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	15 428,7	12 306,5	12 641,8	13 183,2
Anslag E-hälsa till RS förfogande	78,7	58,7	59,0	60,3
SUMMA HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	47 060,6	47 970,7	48 701,4	50 221,1
Regionstyrelsen	1 826,0	1 790,5	1 801,2	1 842,6
NORV Digit	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalnämnd	201,4	201,2	202,4	207,1
Patientnämnden	18,0	35,0	35,2	36,0
Revision	19,5			
Fastighets- och servicenämnden	0,0	37,5	37,7	38,5
SUMMA VERKSAMHETSSTÖD/ÖVRIGA	2 064,9	2 084,1	2 096,8	2 144,9
TOTALSUMMA	53 833,9	55 023,8	55 797,0	57 479,9
Uppräkningsfaktorer				
Uppräkning Sjukvård	3,1%	1,5%	1,2%	2,8%
Uppräkning Övriga	3,8%	1,4%	1,6%	3,3%
Demografiuppräkning	0,8%	0,5%	0,4%	0,4%
Medicinskt teknisk utveckling	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Effektiviseringskrav HS	-1,5%	-1,5%	-1,0%	-1,0%
Effektiviseringskrav Övr	-1,5%	-1,5%	-1,0%	-1,0%

4b. Regionbidrag

KN	KTN	RUM	Perkät i m	Häshä m	SUS	LKR	HGB	SHM	CSK	HMM	YSD	IEG	offent häskona	PDY	MORV	HSM	E-shes	RS	DIGIT	PAN	PN	REV	SN	Finans
357.4	4 027.2	323.8	3 392.2	893.8	11 039.2	2 811.3	2 641.1	529.5	2 101.4	563.8	316.8	511.7	839.0	7 054.6	31.4	617.4	15 428.7	76.7	1 826.0	201.4	18.0	19.3	0.0	-53 033.3
Förändring regionbidrag - bilaga 4b (Mkr)																								
Regionbidrag 2024																								
<i>Tekniska investeringar samt övriga förändringar i 2024 års</i>																								
Återföring inriktningsmodell																								
Vårdval Logopedi																								
Läkemedelsomställning tilligt 2024 åter																								
Dignsambulans Trälleborg																								
Kemambulans																								
Vetsamhetsövergång livsmedel, Innovation Skåne																								
Aval läkabilar																								
Sveffri blodbank																								
Vårdsköpa medlemskap																								
Ohälsa och sjukvård																								
Konstservice																								
Tjänst inern miljöarbete																								
Summa tekniska investeringar mm																								
-4.0	6.6	2.6	-2.6	-6.1	1 566.6	73.7	627.1	-6.7	306.3	2 726.6	261.5	176.4	53.2	6.6	6.6	###	6.6	-13.7	6.6	6.6	6.6	6.6	###	6.6
Uppräkning 2025																								
<i>Finansiella investeringar samt övriga förändringar i 2025 års planering</i>																								
-6.4	-4.0	-6.3	33.6	6.1	1 677.6	3.6	32.6	5.2	24.6	6.2	11.2	6.4	6.6	6.4	6.4	12.4	6.6	-1.6	6.6	-6.2	6.6	6.6	6.6	-161.6
Omförordningsseffekt till ersättningsmodell																								
Läkemedel utöver generell uppräning																								
337 driftkostnader mm																								
Mjukvara och hårdvara																								
Mjukvaror och hårdvara																								
Datorservice																								
Datorservice																								
Uppdragskostnader Franchiseras US																								
Benontoppel 2200 op																								
Källring 150 op																								
Ortopedisk ledplastik komp. 110 op																								
Ortopedisk ledplastik i komp. 200 op																								
Beige urologi 250 op																								
Beige urologi 100 op																								
Protektace op-robot 50 op																								
Endoskoper 500 x																								
Endoskoper 200 uppräntad 300 busk																								
Endoskoper 200 uppräntad 300 busk																								
Endoskoper 200 uppräntad 300 busk																								
Pöskörning urologi 25 op																								
Incomedialdi oppremad 1000 busk																								
Incomedialdi oppremad 8 värdepacer																								
Skandiprevention hjärtinfarkt 500 busk																								
Uppräpningskost för Håer Höyr																								
Ambulans Örtullings																								
Statik pyllkraft i kets Skåne																								
Stämmedeln för miljöprogrammet																								
Kulturzonning																								
Kulturzonning																								
Kulturzonning PS																								
Kulturzonning PS																								
Kombibag på engelska																								
Fotocannografer																								
Manografi T45*																								
Skånevetts för psykisk hälsa																								
Sjukvård																								
Svning på kompetensförstärkning PLM																								
Sommarjobb																								
Primärvårdstjänst																								
Summa satsningar mm																								
5.0	275.0	-13.5	202.3	0.0	-506.5	57.1	199.0	43.9	62.7	-35.5	55.9	26.3	200.5	109.0	0.0	18.4	50.0	-20.0	0.0	0.0	17.0	0.4	10.0	-736.7
0.6	271.0	-10.0	234.1	8.0	1 129.1	134.4	888.7	48.3	456.6	247.7	288.6	163.1	289.0	173.6	0.4	55.7	-3 122.2	-20.0	0.0	-0.2	17.0	0.4	37.5	-1 883.7
Regionbidrag 2024																								
358.0	4 298.2	312.8	3 616.3	901.8	12 228.3	415.7	3 499.3	57.7	2 557.0	801.5	1 185.4	674.8	1 108.0	7 234.2	31.8	673.1	12 306.5	58.7	1 750.5	201.2	35.0	19.3	0.0	-55 023.6

5a. Investeringsbudget

Investeringsramar budget 2025 med plan 2026-2027

Mkr	Utfall tom 2024 inkl prognos	2025	2026	2027	Total
BYGGINVESTERINGAR över 50 Mkr					
Strategiska bygginvesteringar kollektivtrafik	486	422	381	72	1 725
Strategiska bygginvesteringar hälso- och sjukvården	12 623	1 681	1 331	1 051	19 524
Strategiska bygginvesteringar fastighets- och servicenämndens verksamhet	0	154	50	100	304
Bygginvesteringar under 50 Mkr vård och hälsa		280	347	357	
Servicenämndens ram för fastighetsägarinvesteringar och pågående projekt		360	400	450	
SUMMA BYGGINVESTERINGAR		2 897	2 509	2 030	
UTRUSTNING SINVESTERINGAR					
Strategiska investeringar kollektivtrafik	134	314	100	507	920
Strategiska investeringar hälso- och sjukvården	1 531	586	188	88	2 470
Strategiska investeringar fastighets- och servicenämndens verksamhet	0	50	8	0	58
Strategiska investeringar nämnden för regional operativ styrning		397	405	195	
Utrustningsinvesteringar under 50 Mkr vård och hälsa		500	561	476	
Nämnden för regional operativ styrning ej strategiskt		111	86	82	
Kollektivtrafiknämnden		40	40	40	
Fastighets- och servicenämndens verksamhet (bygg & utrustning)		34	34	34	
SUMMA UTRUSTNING SINVESTERINGAR		2 031	1 422	1 422	
SUMMA REGIONSTYRELSEN		226	620	1 544	
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT		5 155	4 550	4 995	
Kreditivränta, bygg		148	132	164	
INVESTERINGAR, inklusive kreditivränta		5 303	4 682	5 159	

5b. Strategiska investeringar

MSEK	Tom 202	2025	2026	2027	s 2024-08	Total planutrymme
Bygg						
Bussdepåer Lund Malmö	486	422	381	72	1361	1725
Summa strategiska investeringar bygg	486	422	381	72	1 361	1 725
Kollektivtrafik						
Nya sjukhusområdet i Malmö	11660	453	25	45	12 183	12 294
Åtgärder befintligt sjukhus Helsingborg	136	367	251	80	834	842
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg**	60	75	183	196,3	514	566
Nya sjukhusområdet i Lund***	18	29	27	0	75	93
Neo/KK/Infektion Lund	55	154	279	190	678	685
Forth	535	476	565	540	2 379	2 394
Psykatri, h&H, palliativ mm Malmö**	91,73	103,74			195,47	1303
Sterilcentral Lund	56	9			76	65
Donation SUS Bröstcancercentrum och MR-Linac	5	15			20	354
Akut Kristianstad*	4				4	716
Akut Ystad*	3				3	153
Vårdcentral Brösarp						60
Summa strategisk investeringar bygg	12 623	1 681	1 331	1 051	16 960	19 524
Centrallager****		154			154	154
Summa strategisk investeringar bygg	0	154	0	0	154	154
Utrustning kollektivtrafik						
ERTMS	134	158	100	7	443	438
Utrustning bussdepåer		21				
Öresundståg*****		135			135	135
Summa strategiska investeringar utrustning kollektivtrafik	134	314	100	7	578	573
Nya sjukhusområdet i Malmö	1497	417	29		1951	1943
Åtgärder befintligt sjukhus Helsingborg	6	43	20	13	82	82
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg						
Tillbyggnad Lund	3	9	24	16	52	52
Forth*****	25	14	115	59	255	255
Psykatri, h&H, palliativ mm Malmö		7			7	7
Sterilcentral Lund		9			9	9
Donation SUS Bröstcancercentrum och MR-Linac*		87			87	122
Akut Kristianstad						
Akut Ystad						
utrustning HS	1 531	586	188	88	2 443	2 470
Centrallager		50	8		58	58
utrustning FSN	0	50	8		58	58
SDV	2 008	310	356	176	2 850	2 850
Raindance	56	17			74	74
Skånes digitala infrastruktur, (SDI)*****	27	30	31	19	107	107
IT-stöd robust försörjning*****	12	40	18		70	70
utrustning NORV	2 104	397	405	195	3 101	3 101
Summa strategiska investeringar Region Skåne	16 878	3 604	2 413	1 413	24 656	27 606

*Avser beslutade medel tom 2024, resterande planeringsutrymme ligger i regionstyrelsens medel att avropa

**Planeringsutrymme för åren tom 2027 att avropa med beslut i Regionstyrelsen

***Vägval nytt sjukhusområde i Lund - detaljplanearbete mm

****Avser extern förhyrning kapitaliserat belopp

*****Medel för att köpa tre hyrda Öresundståg för KTN att verkställa

*****Förutsatt medelstilldelning RS 2024-10

Centerpartiet

SKÅNE